

ประชุมปรกณัฒภาคที่ ๔

เรื่องเวตาลปรกณัฒ

พิมพ์ในงารพระราชทานเพลิงศพ

อำนวยการเอก พระยาวิเศษไชยชาญ

๕ ๔
เมอบชวต พ.ศ. ๒๔๖๗

พิมพ์ที่โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร

TUDC

08/07/2564

Nov 27 ๒๓.๕1

๕๕๖

อำมาตย์เอก พระยาวิเศษไชยชาญ

พ.ศ. ๒๔๑๗-๒๔๖๗

คำนำ

รองเสวกเอก หลวงสารายรรจง (สมบุญ อมัตร์ตัน) มา
แจ้งความยังหอพระสมุดวชิรญาณสำหรับพระนคร ว่าจะทำการปลงศพ
สนองคุณ อำมาตย์เอก พระยาวิเศษไชยชาญ (ฉุ่ม อมัตร์ตัน) ผู้
บิดา มีครุฑอาภรณ์พิมพ์หนังสือในหอพระสมุด ฯ เป็นของถวายแด่จ่าย
แจกเนื่องในการกุศลทักษิณานุปทาน เวลาพระราชทานเพลิงศพสัก
เรื่อง ๑ ขอให้กรรมการช่วยเลือกเรื่องหนังสือให้ แลแสดงความ
ประสงค์จะใคร่ได้หนังสือพวกปกรณัมต่าง ๆ อย่างที่หอพระสมุด ฯ
เคยอนุญาตให้พิมพ์ไปแล้ว ข้าพเจ้าจึงเลือกเรื่องเวตาลปกรณัมคำ
กลอน ให้หลวงสารายรรจงพิมพ์ตามประสงค์

หนังสือเรื่องเวตาล มูลเดิมเป็นภาษาสันสกฤตเรียกว่าเวตาล
ขุณ्डวิคิตี มีฉบับอยู่ในหอพระสมุด ฯ ฉบับภาษาไทยยังหาไม่พบ
มาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๑ พระราชวรวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ ทรง
แปลนิทานเวตาลจากฉบับภาษาอังกฤษของนายร้อยเอก เซอร์. อาร์.
เอฟ. เบอร์ตัน พิมพ์แจกในวารศพหม่อมของพระองค์ท่าน ผู้ที่ใคร่
ไปอ่านพากันชอบมาก ภายหลังเกิดขุณ्डหาขึ้นในนักวรรณคดี ว่านิทาน
เวตาลนั้นเห็นจะได้เข้ามาสู่ประเทศสยามแต่โบราณแล้ว พระบาทสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัวในรัชกาลปัจจุบัน ก็ได้มีพระราชกระแสไว้ในคำนำบท
ละครนอกคำบริบูรณ์ ซึ่งสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจุฑาธุชธราดิลก
กรมขุนเพชรบูรณ์อินทราชัย ทรงพระนิพนธ์ว่า “นิทานเวตาลได้เคย

เข้ามาถึงกรุงสยามแล้วตั้งแต่ก่อนกรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ได้จัดการแปล
 ขนแลพิมพ์แจก ที่ข้าพเจ้ากล่าวเช่นนั้นเพราะในข้อความขึ้นต้นแห่งเรื่อง
 “ลิลิตเพ็ชรมงกุฎ” ซึ่งเป็นหนังสือแต่งในสมัยกรุงเก่า มีข้อความว่า
 “ค้อยจะนิพนธ์ลิลิต โดยตำนานนิศย์บุราในปกครองมเวताल” ทั้งนี้
 จึงเป็นการแน่ใจว่าเรื่องเวतालได้เคยเข้ามาสู่สยามประเทศแต่โบราณ
 แล้ว ครั้นให้ค้นดูในหอพระสมุดฯ ก็ได้เรื่องเวतालปกครองมนี้สมตาม
 พระราชกระแส เป็นที่ยินดียิ่งนัก แต่รูปเรื่องในเวतालปกครองมนี้
 ตอนต้นดูแปลกเพี้ยนจากภาษาสันสกฤตมาก ตกตอนปลายจึงเข้ากัน
 ได้สนิท แต่ที่อธิบายเห็นจะได้แต่งเติมและคัดออกมาก ที่เป็นเช่นนั้น
 เห็นจะเป็นด้วยเมื่อแรกเข้ามาสู่ประเทศนี้เป็นแต่เล่าจำกันต่อ ๆ มา จะ
 ฟังได้รวบรวมเป็นเรื่องราวขึ้นในราว ๆ กันกับพวกปกครองมอื่น ๆ เช่น
 บั๊กษปกครองมเป็นต้นนั้นเอง ถึงดังนั้นก็ยังเป็นประโยชน์แก่ผู้สอบสวน
 ทางวรรณคดีเป็นอันมาก มีบกพร่องอยู่ข้างในทางสำนวนโวหาร กับ
 การที่คัดเขียนกันต่อ ๆ มา ที่พิมพ์ครั้งนี้มีแก้ไขแต่อักษรวิธีอย่าง
 เคี้ยว นอกนั้นก็พิมพ์ไว้ตามต้นฉบับทุกประการ เลียบค้ายอยู่หน่อย
 แต่ฉบับที่มีอยู่ในหอพระสมุดฯ ขาดตอนกลางอยู่หน่อยหนึ่ง หาฉบับ
 บริบูรณ์ไม่ได้ แต่ถ้าผู้ใดได้อ่านหนังสือนิทานเวतालของพระราช
 วรวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ ก็พอจะทราบเค้าเรื่องตอนทขาด
 นั้นได้ หรือแม้แต่ในเวतालปกครองมนี้เอง ความข้างต้นก็ขงชให้พอ

(๓)

เค้าเรื่องตอนที่ขาดได้เหมือนกัน ถ้าผู้ใดมีฉบับบริบูรณ์ หรือจะเพาะ
แต่ตอนที่ขาดส่งไปให้ หอพระสมุด ฯ จะชวยใจมากทีเดียว

อนึ่งในการพิมพ์หนังสือเรื่องนี้ เจ้าภาพได้ส่งประวัติของผู้มรภาพ
ไป ขอให้เรียงลงไว้เป็นที่ระลึกด้วย ข้าพเจ้าจึงเรียงลงไว้ต่อไปนี้

ประวัติพระยาวิเศษไชยชาญ

พระยาวิเศษไชยชาญ ต.ม. จ.ช. ร.จ.พ. นามเดิมฉุ่ม นามสกุล
อมรินทร์ เกิดเมื่อวันที่อังคารเดือนแรม ๕ ค่ำ ตรงกับวันที่ ๒๖ มกราคม
ปีจอ พ.ศ. ๒๔๓๗ เป็นบุตรพระพิบูลภักดี อ้า มารดาชื่อเอี่ยม บ้านเดิม
อยู่เมืองพิไชยเก่า เรียนอักษรสมัยในสำนักบิดา แลพระครูวิเชียร
ขัญญามหานันท์ วัดมหาธาตุเมืองพิไชยเก่า แรกเข้ารับราชการอยู่กับ
เจ้าพระยาสุรสีห์วิสิษฐศักดิ์ (เซย กัลยาณมิตร) เมื่อยังเป็นพระยา
ศรีสุริยราชวรานุวัตร ได้เป็นเสมียนไปรับราชการณเมืองหลวงพระบาง
เมื่อครั้งเจ้าพระยาสุรสีห์เป็นข้าหลวงใหญ่ใน พ.ศ. ๒๔๓๖ ครั้นเมื่อเจ้า
พระยาสุรสีห์ได้เป็นข้าหลวงเทศาภิบาลแรกจัดการมณฑลพิษณุโลก ได้
มารับราชการเป็นเสมียนอยู่ในข้าหลวงเทศาภิบาลด้วย ต่อมาได้เลื่อน
ตำแหน่งขึ้นโดยลำดับ จนได้เป็นผู้ช่วยข้าหลวงมหาดไทยมณฑล
พิษณุโลก เมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๐ ถึง พ.ศ. ๒๔๔๓ ได้พระราชทานสัญญาบัตร
เป็นหลวงสำเร็จนฤปการ ถึง พ.ศ. ๒๔๔๒ ย้ายไปเป็นนายอำเภอเมือง
พิศตรอยู่ ๓ ปี ถึง พ.ศ. ๒๔๔๓ จึงกลับมาเป็นข้าหลวงมหาดไทยมณฑล

พิษณุโลก ประจวบสมัยที่กระทรวงมหาดไทยจัดตั้งให้ มีนักเรียน
ปกครองชนตามมณฑล หลวงสำเร็จนฤปการได้รับเลือกให้เป็นผู้สอน
นักเรียนปกครองทั่ว ถึง พ.ศ. ๒๔๔๔ ได้พระราชทานสัญญาบัตร
เลื่อนขึ้นเป็นพระสำเร็จนฤปการ ถึง พ.ศ. ๒๔๔๕ ได้เลื่อนตำแหน่งเป็น
ปลัดมณฑลพิษณุโลก ในชั้นนี้เกิดผู้ร้ายเงี้ยวชนทเมืองแพร่ กระทรวง
มหาดไทยได้มีคำสั่งให้ ไปกำกับราชการเมืองสุโขทัย เมืองสวรรคโลก
และรักษาหนะกระสุนกินคำสั่งลำเลียง กองทัพที่ขึ้นไปปราบปรามเงี้ยว
ณเมืองแพร่จนสงบ ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์มงกุฎ
สยามชั้นที่ ๕ เป็นบำเหน็จความชอบ

พระสำเร็จนฤปการเป็นผู้ชำนาญในการปกครองถึงได้เป็นอาจารย์
สอนนักเรียนทั้งกล่าวมา ทางราชการจึงเลือกส่งไปประจำราชการใน
มณฑลและจังหวัดต่าง ๆ หลายแห่งจนตลอดเวลารับราชการ คือเมื่อ
พ.ศ. ๒๔๔๗ ไปเป็นผู้ว่าราชการเมืองอุไทยธานี พ.ศ. ๒๔๕๐ เป็นปลัด
มณฑลชุมพร พ.ศ. ๒๔๕๒ เป็นผู้ว่าราชการเมืองชุมพร ถึง พ.ศ. ๒๔๕๔
ได้พระราชทานยศเป็นอำมาตย์เอก พ.ศ. ๒๔๕๖ กลับมาเป็นผู้ว่าราชการ
เมืองอ่างทอง ถึง พ.ศ. ๒๔๕๗ ได้รับพระราชทานสัญญาบัตรเลื่อนขึ้น
เป็นพระยาวิเศษไชยชาญ พ.ศ. ๒๔๕๘ ได้รับพระราชทานเครื่องราช
อิสริยาภรณ์ช้างเผือกชั้นที่ ๕ ถึง พ.ศ. ๒๔๖๓ ย้ายไปเป็นผู้ว่าราชการ
จังหวัดชุนธุ์ พ.ศ. ๒๔๖๓ ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

(๕)

มงกุฎสยามเลื่อนขึ้นเป็นชั้นที่ ๓ ถึง พ.ศ. ๒๔๖๕ มาเป็นผู้ว่าราชการ
จังหวัดลพบุรีอยู่จนถึง พ.ศ. ๒๔๖๗ บ่วยเป็นไข่มาลาเรีย ถึงแก่กรรม
เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๖๗ นี้ คำนวณอายุได้ ๕๓ ปี.

พระยาวิเศษไชยชาญรับราชการอยู่เป็นเวลา ๓๓ ปี ได้รับพระ
ราชทานเงินเดือนตั้งแต่ ๓๓ บาท ถึง ๖๐๐ บาทเป็นที่สุด นอกจากนี้ยัง
ได้พระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา แลเหรียญตระกูลในการพระ
ราชพิธีต่าง ๆ ตามบันดาศักดิ์อีกหลายประการ สิ้นประวัติพระยา
วิเศษไชยชาญเพียงนี้.

กรรมการหอพระสมุดฯ ขออนุโมทนากุศลบุญราศีทักษิณานุประทาน
ซึ่งเจ้าภาพงารศพ อำนวยเอก พระยาวิเศษไชยชาญ ได้บำเพ็ญเป็น
การสนองคุณด้วยความกตัญญูกตเวที และที่ได้พิมพ์หนังสือเรื่องนี้
ให้แพร่หลาย

ตั้ง ณ หอพระสมุดฯ สภานายก

หอพระสมุดวชิรญาณ

วันที่ ๒๕ ธันวาคม พระพุทธศักราช ๒๔๖๗

เวตาลปกรณ์

๑ นมิตถุเศษพร่องสนองสาร ตามบุราณบุรภาคเนิ่นนาน ตั้งวิถาร
(ฉบบลย) พระบุรี บรมชคิยามหากษัตริย์ พรหมทัตยคินทรเกษมศรี
บำรุงเรือนักเรศอุตมปรีดิ์ โดยรียาวรอยพระภาวาท โดยกว้างแปดโยชน์
เป็นมหันต์ อเนกอนันตจิตรวงศสังขยา ร้อยเอ็ดออก (ฉบบลย) มา
ยุบผาภาชนน้อมประนมไท มีพระอรรควิลัยบรรเจิดพิภตร อัน (ฉบบลย)
พิสมัย เพียงอัยสรนางฟ้าสุราลัย ในนามมิได้แจ้งแต่เดิมมา ประคัย
ด้วยแสนสุรางคณางสนม น้อมประนมบนวเห็นอกเกศา ไทหมื่นหนึ่ง
โดยคณามา บำรุงราชวราธเรศตรี องค์บรมพรหมทัตตณุเขศร เรื่อง
พระเศษทรงกำลังตั้งราชสีห์ ทรงขรรค์ท้าวสุชาณูกระวี ให้เทียบ
ศษหัตถ์เสมอกัน แล้วผยองแผ่นทยานด้วยชาณูชาวุธ พระองค์ยุคเยอง
ฟาดด้วยพระขรรค์ ซากกระเด็นคนระกำวระตายนัน ลงพร้อมกันทั้งสิบ
คเชนทร

๑ ปางนั้นยังมีอสุเรศ สถิตเขตเนาพนมเนินสิงขร ครองปราง
มรกฏอันขวร เพียงพิมานอมรคสิศา ไร่อันงคที่ประสงคส์วาทรัก ขจร
คักคด้วยกำลังอนมหา เป็นซาบาทเของมลิลา อิศราสรวราชบรมยุ
กายพลกพลฤทธิค่างล นามชอตนกุมภกาจอรุ แต่พากเพียรเวียนเฝ้า

เป็นประมุข ก็พูนชาภิรมย์สำราญบาน เวลาเช้าเฝ้าไท่ยิศเวศ สุริเยศ
 ส่องคนนาสดาน บังคมจอมเจษฎางคจุฑาษระธาน คมนาคารเค็จเค๊า
 ตามจร พอพยุขมาลีลของบาท ลโมพักตรวิลลาสลาอัยสร มาแอบ
 ขานทวาเรศงามงอน ก็ทางกรโอบอุ้มสัมผัสนาง นางขคย์ของมิให้คอง
 ระกายองค์ จิตค่อนงคิมไทรกสัมคคหมาง กระกรักรองกององคณิงปราง
 ทราบพระกรรณเจษฎางคไอรังการ นางน้อมค็โรเพศประนตทุล ว่า
 กุมภาจอรุทำหัวหาญ ลอยประไลมปฏิพัทลสัมผัสพาล ก็บันทาล
 ชุนเค็องพระหัทียงค็ คารลว่าทศกรหีนชาติ เองประมาทหมื่นโคคฤทัย
 หมาง จงวิคณารักษาค้ำแห่งปราง สถิตกลางไพรพดูกษัพนมวัน
 โดยปริมนทลไคสามโยชน เปนเขตชองรากโยสทไพรสัณท มนุข
 จรกระเจิงหลงคองจรล จงพกผันเปนภักษเสขียงกาย

๑ อสูรน้อมค็โรสนองสาร ว่าสาขาลคราบายไคจะพลันหาย จง
 ขรรหารพลันคอบสนทรทาย คลายไทยค็องค็ขรรจร เมื่อไคองค็
 จักรพัคธาธิราช มาประพาสพนพนมสิงขร ขัระหารหักค็วยจักรคทาธร
 จิงถาวรเปนเทพเทวไท่ กุมภาจอรุภาทขรมเคศ จากประเทศลงพน
 พนมไคล เข้าไลยาสนเห็นออาสน์อ้าไฟ ทุกขฤทัยแทขจะทำลายวาย
 ค็อบถนอมชนมชพัคหวัคความสัคัย ห่อนวิคัพนเขตประมาณหมาย จน
 นานชาค็อบยอสาหะสขา ย เทวษวายอารมณเภาคัม

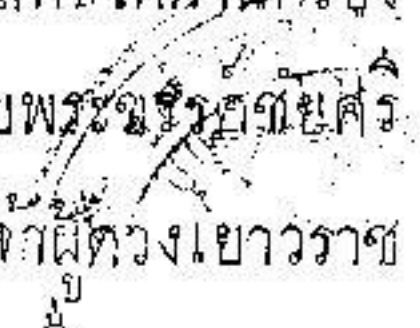
๑ ยิงม็องค็อสรราชผู้หนิงหาญ นามชอเวคาลยกษ เปนชาขาท
 ขรมเรองวราช สถิตทเชิงพระเมรุค้ำแห่งเนา ลำพองถเกิงก้าลังพาล

โดยประมาณสามแรมแต่ขาดเข้า หลงละเลิงถกเถียงเล่นจนมัวเมา โดย
 ลำเนาพฤกษ์พร้อมพระเมรุธร จึงบรรหารให้หาเวตาลยักษ์ ยิงสำนัก
 ไกรลาสผกาสร แล้วสายสั่งว่าจงตั้งใจจร ด้วยอาวรณ์สวาทเล่นพนมชม
 ไปสติดังยอกกัลปพฤกษ์ จงสำนักอาตมาให้สาสม จงให้ผิดจริตรูป
 โดยนิยม แต่ปฐมปางนี้ไปตั้งวาง จึงมขกแลเท่าตั้งศิขณา แต่
 พักตราอย่าให้เพี้ยนเปลี่ยนสลาย ห้อยเคี้ยวเปลี่ยนบาทชนบปลาย
 จงกำจายอุทกธักถักถักวัง โดยปริณิตทสนั้นสามโยชน์ จงปราโมทย์
 อาศรัยพฤกษ์สาขัง สรรพสัตว์จรเทรในเนินพนัง จงจริงปริโภคเป็นโภชา
 เมื่อใดจักรพรตบรเมศร มาประเวศพบพักตรกษัยกษา ใ้ครองเข็อง
 ยุคลบาทวรา พานมหาสิทธิ์อุปสำราญยาน จึงให้ส่งชนนภากาศ จง
 สามารถตนเองมุ่งม่งสมาน เป็นนิกทรทวยเทพคาการ แล้วประทาน
 พระตำหรับให้ โดยบรรพ์ ว่าตำหรับนเวทบรมจักร ศุภลักษณ์เลิศล้ำ
 สรรวงสรรพค์ พรกฤษณิกแผ่นสุวรรณ ให้ตั้งพิธิพิสน์สำรวมใจ เป็นฤาย
 ประสิทธิสาผล จำเวณูมนต์อย่าประมาณพิธิไสย จะเกิดสองมุงลินทอไฟ
 ซลไสเยียมปริมสำเรึงเปรม สรรหนึ่งซลเขิวตังนลรัตน ซอมุงลินท
 อินทขัทหมอนเกษม ก็ไสสตรสหวานปานชะเอม สำเรึงเปรมสำหรับ
 ชุบเวตาลมัน ให้กระต้างตจตรงด้วยเหล็กกราด โดยอำนาจอินทขัทหม
 อนมหนัก หน่งนามนรัตนจนกานัน ชาวสำคัญตจวงมณคิ สำหรับชุบ
 เวตาลให้ชาญฤทธิ จึงสติดพาลพฤกษ์กษิ จะเกิดคันทขัทหมริมวาร มี
 ผลไม้เป็นเนาวรัตน เกิดมหาภูตสุวรรณชนทั้งสอง กุมกระของเรึงว่า

กล้วยสาหัส คอยประหารพิธิประคิพธิ ชักมณษยเข้าในถกึ่งกาลา
 ให้พลเพิ่มบริโภคทั้งสองสรรพ กระบักพลันสูญสิ้นอวสาน แล้วทรง
 พาหนะเวตาลพา ผ่านมหาสี่ขเรศภิรมย์พลัน ท่านจงพาพระตำรา
 ไปประสาท ให้กุมภกาจรักษาจงกวตชน เวตาลผลองบาทขุยปลพลัน
 ซ้ำบาทเกรงอันตรายการ เกลือกจะมีผู้วิททยาเทศ มาประเวศยังเว้ง
 สิงขรสถาน แล้วลงไล่ไปกระทำลำพังพาล ชะระมาณการจะมีเกิด
 กล้วยกายกำ ขอประทานพระพรบรมเมศร ไปประเวศคุ้มทุกข์ให้สุขจำ
 ึงประทานวโรตุคโมประจำ ท่านนำนิทานธรรมเทศเต แม้นใครมา
 กุมขัยจงได้ถาม สนของความแล้วกายสยายเส ให้หลุคลนคุจลน
 ไม่สมคเน จงเรื่องเตโชฤทธิธยาเกรงใคร ต่อแท้เป็นองค์บรมจักร
 จงกระหนกนิกพรัณฤทัยไหว อันบรมจักรพรรคิเรื่องชัย จะเกิดใน
 พาราณสียา เมืองนั้นชะตากษัตริย์ตก ใครข้องปมมิได้ถึงเจ้ากระสา
 แต่ตั้งสนชนม์สูญประยูรมา กวาร์อัยพินองค์แต่ลวงไป อสุรเวตาล
 รัชตำรา ประนมลาพระคูลีเป็นใหญ่ ลีลาสลองด้วยกำลังถกึ่งไว
 กัดังในปรางมาศกมภกาจ สนิทอยู่ในแท่นเนาวัคัน ปลุกกระบัก
 กิตนพนผวา ทั้งสองทรงเสร์จสารวจนา ก็นอัมรัชตำราคิโรกราน
 แล้วเวตาลลวงลาครรวไล ถึงโคลเหลียมพระเมรุโดยบรรหาร ก็กลาย
 องค์เป็นคิชฉนาสุราชาญ ทยานหกเคียรห้อยกัลปพฤกษ์ ้วยกาจ
 โดยกำลังแรงกำเลาะ จำเพาะสามโยชน์คนองก้องกิก สรรพสัตว์
 สัญจรพรัณพลก ก็โหมอีกหักประหารเอาเป็นภักษ์ คณาเทพนิกกร

ก็อ่อนโยน ระวังโทษเมรุมาเพียงข้าศึก ทั่วกำลังบุปผิงสถุกษณิกษ์
รักษาชีพโดยเรื่องนิรันดร

๐ ฝ่ายบรมพรหมทัตตนฤบาล อำมาตย์กรานกัมเกล้าอยู่สลอน
ประพาศกิจจาสดาวร เห็นอัญชลีสิงหวโรงการ ว่าดูกรอำมาตย์
คณามุข จำเนียรทุกเพียงฟังเราบรรหาร กุเรื่องเศษวรากำลังราญ
ประมาณพันคนเซนทรช่างจำลอง ยังมีเรื่องวิทยาเวท กำลังเศษ
ตุจเราเสมอสอง กำแหงหาญปานเราผู้เรื่องรอง หรือจะต้องมีแต่
อ่อนคี่โรมา ต่างอำมาตย์ประนมตบขงศาลคัย สนองคัพทสนราช
เสวสา ในเบื้องบรรพสัตว์ป้อนระอา ใครห่อนผ่านฤทธิกำลังแรง
ปางนั้นคุมพาราชาเสวก ประนตคี่โรน้อมประนมถกลง ออย่าประมาท
ซาจหวังกำลังแรง จะขอแจ้งแต่โดยจริงมาบรรยาย อันมุนษยมิได้
สุฤทธิเวท ยังเรื่องเศษคุณเก็งกำลังหลาย กว่าพระองค์ผู้ทรง
คนาทาย จะนียบหลายแสนเท่าทวีม องค์กษัตริย์เสาวนาบราสของ
ให้เคืองชองแค้นขัตนราศรี บรรหารตบขอบถ้อยวราช เราปรัดจะ
ใคร่ดูผู้เรื่องฤทธิ ท่านจงนำไปสำนักนี้โดยบรรพ์ แม้นพยพันเราจะให้
ปกาสิต ฝากแต่องค์สมรพวงดวงชีวิต เราประสิทธิ์ให้ทวนครของ
ทงบุรี แม้นไม่สมนังจิตตทคิตหมาย จะวายชีพด้วยพระมธุรสฤทธิศรี
เสด็จกลับยังแท่นประโลมมิ ศรีสุวรรณราชกานดา เจดผู้ดวงเภาวราช
ประสาทสมร พะจรจากห้องเสนาหา ถกลงความตามเรื่องบรรยายมา
รักษาสัตย์แม่อย่าไศกจะเลี่ยนवल แม้นพยผู้วิทเขศวิเคษสุวรรณพ จะคน

08/07/2564

กลับแนบนิ่งประคองสงวน สั่งอนงค์แล้วทรงพระขรรค์ควร เสด็จ
 ค่อนยาตราเต้าสัญจรไป ว่าคุณกรเสนาเสนาะพจน์ ท่านจงปลดศรธา
 เปลื้องพิศมัย ทำเนิรนำมรคาครรธาไคล จงเร็วไวอย่าได้แวะทำ
 อลวล อำมาตย์รยวโรงการฉลองบาท ออกจากราชันเวศน์เข้า
 ไพรสณฑ์ สั่งเกศพนันเทศสถานคน คลลสิ่งชเรศพนมราย สะพรั่ง
 พฤษภพรอมระบือระบึก ย่างกลีบกลีบขานแยมเกสรชยาย สะเคาตุ้ม
 เกลือเคือกำาย โหมมะหาคหิงหายกระแบกกระเบา ขานางเกกา
 ขุนนพิภลกลุ่ม กระตุ้มกระทกรกฟ้าจำป่าเสลา เกลิมต้นชลดลลวย
 ครอบกั้นตรา ไซ้เน่าน้ำคอกไม้ทั้งข้าพิน ย่างทรงผลนคองพวงระย้า
 แยม มะลิแกมสูกกรมมนมสุวรรณค์ สาวหยดพิพิชาคิมลวิสัย ขุขยับัน
 เขิกแบ่งกระการยาน หอมหวานคุดหอมสุคนธรส ปรางภูเปรียบคุด
 ปรางสร่างคัสमान กิ่งชอชอนชอนคอกกระการยาน แสนลำราญช่นชม
 ภรมยัสเขย ภมราร่อนฉายเข้าอรบรส จรดเผคียงคองพิเคียงประคอง
 เขนย มะตุมคองคองพิคองสกาเชย แก้วลาบคองพิเลยสละนาง วิหค
 หินข่างกหอยพฤษภาทวน กระสาธรวลจิบกระสังขิงส้าง พระยาเสวย
 เขาระคนกัยฝงยาง อโองก่างขกของกระโษ่น ชิลุ่มคุ่มค้อนคาย
 แสงเหยอ ไปเพิ่มเผอธอนลูกแล้วไซ้ขน คาริกากะสิงแก้ว
 กระทาชน กระเรียนรนคู้รอนพาวนเวียน ไพรระโตกโองง่วนกเค้าโอง
 ยุงโองพอนทางคองอย่างเขียน กางเขนหันผนหางอัยกลางเตียน ควนเวียน
 เกล้าค้ประกอบกัน พาลมฤคฤกกระทิงถเกิงฤทธิ ย่างไล่ชีวิต

สิ่งขเรศสนันสนัน พยัคฆ์ขบขันมฤคเริงครัน ลมั่งสมันเม่นหมุเป็น
 คุ้เคียง ก็เลนเลียงผาโคคชมทิงส์ พลังพิงกายก้องบระภาคเสียง
 กุญชรชาติสียหม่อยพร้อมเพรียง พลังเพียงขาลันท่าลายลง สามข
 แต่ประเวศพนมพฤษณ์ ชมมฤคหมุไม้ไพโรระหง พรหมทัตตวิธ
 งามคำตำรง เมื่อเฒ่าจะไต่พยของค้อศิรา

๑) ฝ่ายนั้นยังมีกฏมพิ สถิตทสี่องสมเสินหา ล้าชนเป็นคนขรวาณ
 มา อาศรัยอยู่ในเชิงบรรพตัง เพลาเช้าเทียมโคเป็นคู้ไถ ผัวไปเมียเฝ้า
 สถานหลัง หุงเขายางจด้วยจริง หยทวงไวแล้วกไวมา ตามวิสัย
 มาเสพออาหาร สองสำราญกายเพียงธูผา พรหมทัตตทอศฤภาคิตำเนียรคลา
 คุมพรอ้ามาตย์ประมวลทูล ขอพระองค์เรืองอศิราเทศ นัยชเนก
 โดยพระเนตรบดินทร์สูร คนโตใหญ่เทียบเท่าสิงขรพุล หายมุลเข้าสูก
 มาครามครัน ข้างหนึ่งข้างพระเนงตัวถนิต พรหมทัตตยรยาตรผาคณัน
 ึ่งบรรหารว่าหายเข้าสูกครัน ข้างนั้นนัยกกระบุงยาย เฒ่าสนองคค
 เสนอขยลลตาม ตามความทแเคลงระแวงหาย เกวียนหนึ่งเข้าสาร
 นะหลานชาย ไปส่งให้ตากินทีไถนา พรหมทัตตคอบถอยอนสนัน
 สักกคนทำไร่อยู่ในป่า กินเข้าเกวียนกยข้างพระเนงมา คุระฮาสดอก
 กวลงเจียว ยายคอบว่าหามีผู้ใดไม่ เอกากายแต่ตาผู้เคียวเปลียว
 สกขยายเห็นสมธารมณเจียว ก็หลกเลียวตามบาทยทจร ควันยาย
 อดกวางเสียงเฒ่า คากี่มากินเข้าสโมสร ไม่ปลคไถไว้ทำคาวจร
 ก็เพิ่มพอนบริโภคด้วยพอแรง ฝ่ายขรมพรหมทัตตกับอ้ามาตย์ เลียวล

ลาสตามละเมาะเกาะแฝง ชงคาตรัสว่าจริงเหมือนท่านแจ้ง เราไม่
 แคลงยขลเคลือบแต่โคยธรรม จะคอยคุณเคี้ยวกินเข้าเกวียน จะ
 เคียนเลี่ยนหรือจะเหลือไฉนนั้น ปรากฏผลทางวิจัยจริง มา
 ถึงคนนาที่เทียมโค ค้วยละเลิงจะใคร่ลองกำลังไถ กุมงอนแล้วได้
 กระหิมให้ โคลโคตถึงไปชั้ไถโต ก็เอนไ้ทยไว้ทั้งสองชาย
 ตานั่งกินเข้าก็แลเห็น เขม้นมองมีโคเม็นอารมณ์หมาย นั่งกินเข้า
 สันกับข้างปลาย ไฉนนายสองน้อยไม่เห็นมา ก็เต้าตามมรคันไม้
 ทัพสัย กลับก่อนชไถก็เห็นหน้า สองล้มจมเวหนาคา ก็พาคนเข้า
 ตำแหน่งพลัน พรหมทตถึงทอชทฤษฎี เข้าศาลข้างหมคตังกรคณ
 จงตรัสว่าคมพราจจริง ไปเขตคณชนครอชบุรีครอง จงเป็นธรรม
 เหมือนเมอเกยรคิกุยัง อย่าโมหิงราชกิจอย่าล้ำอง อย่าควรทำ
 แล้วจำให้ควรปอง จงตรกรครองให้สำราญในการกรง ทั้งทวยหาญ
 ประชาให้ผาสุก จัษอรคอย่าจับทางหมางสั้ง คมนนตรีทตรงคณคตง
 จิตต์บารุงใจแกลวณรงคิรณ ผู้ใดคิงอย่าสุญญสวาทรัก สงวนคักค
 จงประมาณแต่พอผล ชังไพร่ ๆ มักจะเมินตน ราษฎรทำวลประเวณี
 จงบรรทมเห็นอชรมย์ก่เกิด ท่านอย่าเกิคมนโนแห่งระแวงหนี พระสนม
 รชยพนันคามิ จงร่วมรสฤคิรณทุกเพรางาย ผากแต่องค์สมรมิตร
 ของเราค้วย อย่าให้มวดยชพมิงสมรหาย อย่าเลียมลวงประคิพทช
 สัมผัสกาย เราวาชิวาตมแล้วไม่คินวง ถ้าสมคิคแล้วจะคุงบารุง
 ภพ ให้ลอลบชจรเลองกว่าปางหลัง อำมาตย์รบโอวาทชคยยัง หลังชล

เนตรกลอนยมนา โอ้พระจอมจุฬาบรมเมศวร์ ละนิเวศน้อยสวรรราชเสนาหา
 พระเคยเป็นขันทกนครา ข้าบาทจะขออยู่มีคืนไป พรหมทัตศกษ
 ถ้อยคดีความ แม้นมีปราชญ์ไม่ละสละได้ จำจะขู่ตะคอกความให้
 ขามใจ โยกพระหัตถ์ให้เร่งดีลาคลา แม้นมีไปกไม่ไว้ชิวาสัญญ
 จะประหารเสียให้สิ้นสังขาร เองพระชรรคัทธมาวุธวรา ช้หัตถ์ถาว่าเจ้าจง
 คินจร อำมาตย์โอนคีโรธยวราสั่ง บังคมคังคยจิตต์สมรณอน ก็หนี
 ทกตลคินเขานคร มีใต้ล้อมคคคีสอนสวาทไท ตามในวโรงการ
 กาชขบตรีส ห่อนวิยัคครองธรรมพิศมัย ฝ่ายบรมพรหมทัตขนาดไกร
 สำราญในสำนักนิเทศดา วันหนึ่งสองบรรณกาถาม ไฉนความจาก
 นิเวศนนิวาสา ประสงค์สิ่งใดเสดคังแต่เดิมมา จึงบัญญัติสตรัสโดย
 คคิกการ ข้าจากนครสญจรมมา แสงหวาพหลห้าวก้าแห่งหาญ จง
 ไปรคค้วยช่วยช้ในเชิงการ คินสถานจะมาแทนพระคุณตา สนอง
 คคคขอยขอยถ้อยมโนตรีส เรามนัสมิได้มุ่งทคคกษา ไม่เรียนเพียร
 ผลเพิ่มวิชาปราช แต่ไถนามานันักชานาน แต่ยังมีผู้เรืองวราฤทธิ
 สติคในพนมพนาสสถาน นามชอกุมภกาจธสุรमार ผ่านปรางมรกฏ
 ถกถึงกำลัง จะนำเนาถึงสถานนั้นไม่ได้ เราเกรงภัยอสุราอรรมณ
 หวัง แต่หนีไปเกล้าโยชนานัง ถ้าบุญยังก็จะยังในสกล สคยัสสาร
 วานว่าช่วยพาพัก ช้สำนักสถิตเนาพนาสณท แม้นสุญสิ้นชีพไป
 ไม่ทำวล ช้ชคชนมจะไคชนภิรมยา ขุราณกาสคยพจนแล้วคลาไคส

มีแต่พระตำหรับบรมโลก สำหรับโลกสมมติจะศึกษา เป็นองค์บรม
 จักรพัศตรา แล้วเชิญพระตำรามาทันทันใด พรหมทัตประนมหัตถ์สนองรับ
 หวังสดับตรกนิกสมโณน พนาสุรสังสรรพกำชัยไป บรมไทจะตั้ง
 พิธีการ ไปแทบใกล้กรุงพาราณสี แต้นสืบแปดโยชน์จึงถึงสถาน
 อุตสาหะอย่าให้เนิ่นเส้นหนาน จะลุลานบรมขึ้นในสมพู พรหมทัตประนม
 รัยมากยหัตถ์ ลากกระบัตไต่เต้ามาตามผลู สะพรั่งพร้อมพฤกษา
 เป็นนำดู หมู่การเกศแก้วพิภูลการ สิงขรเขตชะงอกเงอมชะง่อน
 ชะงัก ตั้งจะหัดคชห้อยบนหินหาร เป็นเพียงเวียงฉวากว้างกระหังาน
 ทยาน ปานย์ทมราชเรืองพราย เขียวสลักคูลอนตั้งเมฆพัส ชาว
 จำรัสตั้งจินตคามณฉาย ทศาคคชนิลพรรณราย เหลืองขจายคจแสง
 ทบทมคิ ย่างก็พร้อยเพรศเพ็ชรเบญจรงค์ ชลลงไหลซาบกระแเสศวิ
 ชานกระเซ็นกระเด็นวารทวิ ย่างก็ปรัสายพั้งเป็นฝอยฟอง มัจฉามังกร
 กระพากเพียน กระแหเวียนว่ายวุ่นเป็นคู่สอง คุกโคตละเลิงถเกิง
 คนอง ลำพองพาพวกรณกริมย์ไศล เคียรทาศตามหมู่คูลอน ตาม
 สิงขรภูผาวนาไศล เข้ายังไบยุษขงระบัตไย งามไสวคอกแยมเรณูโรย
 ภูมเรศร์อ่อนประเวศขจรกลัน แล้วโยกบินเทียวแสวงตำแหน่งโหย ย่าง
 สอกไล่เสาวคนธเบียดโยย พระพายโรยรณรสธารมณส์ขาย ชลสาย
 คุจแสงมณส์สอง สว่างต้องธารมณเห็นออยค้อยคล้ายหาย หยุดสำราญ
 แต่พอให้ฤทัยคล้าย ทรงชำระกระสายกระแเสชล

๑) ปางนั้นนางมณีเมขลา ว่ายฟ้าจากพโยมเวหาหน ลำราญ
 ร่อนมากกลางที่หม่มพน ลุคตแค้นค้ำวสีขริน ลงลีลาศตามลเมาะ
 ชะม่อยเนตร์ เห็นภวเรศสระสรองกระแสดินธุ์ งามชะอ้อนเฆวองค์
 ธิบดินทร์ นางจินตนาณกคณังคววณ กำเวียรวาคร์อันรุ่มกัณฐ์มชระ
 มีอาทชะค่างพระองค์สงวน จึงออกจากพนมพฤษกษ์ด้วยขวัญจน ทำชม
 สวนลำราญรนมโนไน ทอดพระกรกรายกระหย้มมาเค็ดควง แล้วชู
 พวงผลผลกาอันสกลไส ลีลาศเล่นแล้วก็เหลือขแลไป จนแทบใกล้
 ภูวราชธเรศตรี พงศ์กษัตริย์ทอดทศันฤศีสมร ให้จ้าวรณห์หวังสวาท
 ทวีศรี ท่วนเสด็จเต้าตามนางเทวี จึงมีมจรสยัญชานวล ไยสมร
 เส่มอชัพมาชมพนัส หรือวิษิตบุรภาคภิรมย์สงวน หรือพลตัญเพือน
 ชักกมลคววณ ขอเชิญนวนณชั่งพระไทรพลาาง สุกาศคัยสุรถ้อย
 ชม่อยพกตร ชำเลองลกเนตร์คชนให้คัมหมาง จึงพร้องตอชชอขบรส
 พจนวรงค์ สมลำอางคิเรกพกตรประมาณการ ไซ่ขบลที่จะแข่งคคิยท
 สนองพจนบวชชอราคาญสมาน พลาางกรตกรกระหย้มลีลาลาน ทอดกร
 เค็ดกานผลกาแกม นิจงานชหรือมานังคณังหมาง ไฉนจางคคิถามงาม
 แฉลัม จะฝากชีพไว้กว่าชนมนันรามรม เจ้างามแจ่มจรสพกตรจงปราณ
 พลาางสัมผัสประจงตอชพระพาหา พระหัตถาถูกพุ่มประทุมศรี นางสยัค
 มิให้ตอชพระอินทรย์ พระยงทวิวอนจงเฮนค นางสนองน้องไซ่ไสเกณ
 พนาลหรือจะลองประกองคู้ ทำทุกหมันเห็นว่าไร้ผู้ช่วยช ลอมลประโลม
 เล่นแล้วจกจร ค้ำรสว่างามเส็งยมชะอ้อนพกตร จำเวณรภพไม่ร้างห่าง

สมาร สักกเมือพะจากพางอน ยกกรประทัยแทบอุระมา นางขัตติถ
 มิให้สมผลพระองคอง ยงผนผงนำแนบกยนาสา เขือนพกตรมิให้พาคกย
 พกตรา เขือนอรากยงเฮอมสมผลองคย ยงเขือนเนตรกยงนำพระเนตร
 หมาย กระหยขกายกยงหน่วงนวลหงส์ ยงเขือนเพลากรยงทยพระเพลา
 ชงฆ์ กษัตองคยอนเคียรคโรกราน สองภิมยสมสวาทสมพาสทิพย
 ติงลอยลยล่องคคณานต์สถาน จุมพิตนอองคองเต่าประทุมมาลย บาน
 กถบรสรนภิมยา กีมวหมอกหม่นเมฆระววยกลย กระหยขวยแวม
 ทวทงเวหา อคจรรยเหลือการจะคณา กีมคลานาคเล็กพงพานทะยาน
 อัยแสงศคิรอันไขเือง เมรุไกรเพียงพงลำพองหาญ พิรุณปรายฝอย
 พองลอลองมาลย กีบีกขานรวิวารสว่างไคร สองเกษมสำราญเริงบรรเทิง
 รส ยงไม่ปลคเซยชิตพิสมัย เพลาล่วงยุคันนรครรไลไคล กริงฤทัย
 เกรงจะพรากภอรจร จงนอมเคียรสนองพจนันนรเมศร์ ลาประเวคยง
 พระเมรุสิงขร สุตนอองทจรงงเส้นันันน พลางสระทอนทุกขแทบอุระทลาย
 ชงคาสนอองพรองพวำว่าพรวณพจน เรียมจรมมิได้มุงเมินชยาย โคนนออง
 จงมาชอองให้เรียมระคาย เสียดายนชคจทวงสมณทา ติงของสวรรค
 มาเสวยขววยโคก หรือวิโยคเขาวยอกนินราสา เขือนุสนิทอຍุทวยพิสก
 เวลา วิยากแล้วจำคลากก็ตามที สนอองคอบสคแต่ตามประทัยท้าว อระ
 เผ่าเพียงเพลิงมาสมศรี เพลาเผ่าอิศวรวราชี ชลแล้วลลลลมาทวย
 พลัน สองเนตรนอองชลนาลอ แต่รรอมีไครจะผายผน หักฤทัยเหาะชน
 พโยมบรรพ กัตนเมฆมาคตพิมานพราย พงศกษัตริยพุลเทวษฤทัย

หวม เสด็จตามนุชน้องนางหาย ก็คือองค์ทรงเครื่องพรรณราย
 แสนเสียดายยังไม่วายวาง เสด็จจากกรุงไชยบุรีมหาเทพย สังกะยมุ่ง
 พิศทวามเป็นหมาง เจ็ดวันแต่เค็รมาตามทาง กระทั่งเขตพาราณสีพลัน
 เสด็จสถิตแทบใกล้พระถาวา รัถยวันหนึ่งถึงสถาน สู้สร้างศาลา
 พรหมจรรย์ ก็เปลื้องพรรณบริโกคกษัตรา ทรงจุมวาสิทธิ์เกล้า ไม่เท่า
 ขอกานสอยพฤษยา สมาทานไต่รุกขฉายา เป็นสิทธาประเสริฐกาลา
 กุณท์ ตามตำหรับบรมเมศร์มิได้ประมาณ รักษาศาสตร์ไตรเพทไม่
 เสื่อมสูญ พากเพียรจำเนียรนานมามากมูล ก็เพิ่มพุลลิมอรรคชายา

๑ ป่างนั้นสมเด็จมนทะเลน นฤเบนทรจอมโลกคระมหา ขึ้นชดย
 กษัตริย์ธรวา พาราณสีเวทลือขจร ไคยปริมณฑลสิขหโยชน์ พลไสค
 จักรวงศ์สลับสลอน สล้างเหลียมปราการฉะงอน ซอนชัมทวาเรศเรือง
 ราช ฤเกิงกำแพงเพียงสิขแปดคอก ประตูกอกแปดทิศทวารหมาย
 มีปราสาทสุวรรณพรรณราย ปลายจักรมุขพัคตรพรหมาน เรืองอำมาตย์
 หม่อมมนตรี เสน่้น้อมศิโรเพศในสถาน พระสนมณัษหมื่นประจำาร
 ชนงคพาลวิสัยพัคตรสุคาพงา สามอรรคมเหยี่เพียงอัยสร งามชะอ้อน
 บำรุงรสเสนาหา เป็นประณมนามจันทสกา ตระกุลกษัตราวราชี พระองค์
 สองทรงนามศกถักษณ์ ตระกุลศักดิ์สิริวงศ์เศรษจุ พระองค์สามนาม
 เกศสมาลี องคนอำมาตย์ประมวลมูล บำรุงรสรองขาทขทเรศ นฤเขศว
 บคินทรนรินทร์สุร ครอบโศศวรพยาภิรมย์ยร พลสขพิพัฒน์มงคล
 เจริญสามพระวะสาแต่ครองภพ เลิศลบลอเลองทุกแห่งหน สองอรรค

มเหษีนฤมล เจริญผลคือสร้างกัทรังครรภ แต่เจ้าจันทสตาผู้เอกนาง
ยังว่างราชโอรสเกษมสันต์ อุตสาหะพยายามคือลาจรรย ก็ย่นกาลถึงเทพ
บรมญาณ

๑ ปางพระจอมขุโลงโลกมเหศวร ลำราญรวนยิ่งยวมหาสถาน
ค่านั่งถึงกมุฏกาจแลเวตาล ไปทรมาณประมวลทุกซทุกเพรางาย เกือบ
จะเกินกำหนดสายสิ้นทวย จึงให้หาเทวเรศมาสั่งสาย ตามกระแสสุนทร
ทำนายทาย จึงนำกายจตุจากสวรรค์ กำนะศิววงศ์มนทเสน บริเวณ
มอขภพสังขยา ในครรภนางจันทสตา จะเป็นจักรพิตรอันเรืองไตร
สุคันตะเทวบุตรประนมบาท ประนมราชรัยพรมิชาได้ คมนาลอขบ้อง
ลีลาไคล โกล้เรื่องอรุณรุ่งรวีวร ก็วางชีพจตุจากพิมานมาศ อากาศ
ผ่องแผ้วสโมสร โชติช่วงคังดวงศศิธร ด้วยพรพระบรมทรงธรรม
ฝ่ายจันทสตาบรรทมสลิต หลับสนิทเนาแท่นสุวรรณผ่น ว่าไต่ดวงศศิธร
อันพรายพรพรณ ประคองถันน้องแทบอุระพา พอสว่างกระจ่างแจ้งจรัสไซ
พระสุริยใสรุ่งโรจพระเวหา เหาะเหิรหาวชมดวงคารา ล่องมหาสทวิป
อันไพฑูร คณาเทพธิดาสรวารักษ์ ประนมนิ้วนขันอัมประนมสุร กลีบหลัง
คงยังปราสาทจรูญ พอเรื่องบุรศคีผ่องสว่างพลัน สรงพิภตรัประจง
ผดลของผง ระยัยยงเขื่องเฝ้านรังสรรค์ เกษมสามมเหษย์บังคมคัส
จันทสทกานอัมประนมสุลี สนอนนิมิตรโดยบรรยายมา ๐๗/๒๖ โรงการตำรัส
ตามกระแสศรี พฤตมาทนายคู้ให้รู้ โดยกระวี จะร้ายคิงทูลอย่าเกรงภัย
ไทรารยวโรงการแก่นิมิตร ประจักษ์จิตต์เสนอด้อยแกล่งไซ จะทรงครรภ

บุญเลิศประเสริฐไตร ครองในภพโลกกษัตริ จะผ่านทวีปเป็นบรม
 จักรพรรดิ ลากษัตริย์ประเสริฐพาราณสี จะไต่พรหิศจักรวรรดิ มี
 พระชนนีเสด็จถึงพัน ทูลแล้วประนตฤดียาท ทรงพระราชทานทรัพย์
 อเนกสรรพ สรรพสิ่งมีงมาโคครัน ฝ่าพระชนมิ่งห่มสำราญยาน ให้
 รักษากรรมวิสามนตย์ ทูกราตรีพลสุขเกษมสถานต์ ศฤกษณ์ยพยชต
 ยพาพาล ประมาณทศมาสถวนสืบเดือนตรา สะพร้งพร้อมญาตวงศ์
 เข้าแนบข้าง ประคองนางโฉมฉายทั้งชายขวา ถวนทั้งหมอนวดแล
 หมอชยา พอเพลาก็ประสูติสำราญกาย พระสนมอุ้มแนบให้อายสรง
 ชำระองค์บริสุทธิ์ประเสริฐฉาย ลอพิศกรพร้อมเพียงมณฑพราย เป็นชาย
 เหมือนองค์พระบิทร ฝายของคณางเกศสุมาลี กิยวณยนนาภิศร์สมร
 พิชัยโยควาตาก็คืออนจร จากอุทรเทียมดวงสุวรรณครัน แลลัมแซม
 เป็นชายประหลาทโฉม พระบิทรองค์ทรงโสมนัสสันต์ แลนสวาทสองสมร
 เสมอกัน ประคองขวัญถวายนามตามพระวงศ์ พระเชษฐาบุตรนาง
 ศฤกษณ์ ประไพพิศกรผอของระเหิระหง พระท้าวให้ชอชัยสิริวงศ์
 พระองค์น้อยบุตรเกศสุมาลี ถวายนามตามพรวราพคม ชอชัยนรทช
 นรังสี ทัพเพียงสาวสรรคกนต ทูกราตรีกรวณนบววายวัน ส่วนเงินทศกา
 มเหสี พระนาภีหวาดเสียวฤททยหวน พิเพียงเคียงประคัมประคองกรรม
 สาวสรรคพร้อมแซ่ผกตภา กษัตริย์เสด็จเต้าตำแหน่งสมร คุ้มฮาวรณ
 แลนสวาทขนิษฐา อุตมโชคพร้อมโยคฉายา ก็คลาเสด็จลิลาสอร่ามงาม
 เมฆลันคณิงเคลอนวลาหก อีสตกเต็มถวนทองสนาม เมฆลาชูดวง

มณเฑียร รามสูรเงอชวานประหารโครม สกุนีแซ่ซ้องประสานเสียง
 เมคียงคฤทริยางค์ประโคมโถม สามนาฬิกามันมัวพโยม จำรัสก้าว
 คุกโคมประทับเทียบน สมุทรหว่าตสุธาไหวไพรพลิก อุกอักกลิ่นหล้า
 รำพาเหียร ฎม.... (ต่อนี้ไปต้นฉบับขาดหายไปเนื้อความก็คงไม่มี
 อะไรนอกจากแสดงเหตุอันจรรยกับการประคัมประคองรักษาพระราชกุมาร
 ความต่อตรงตงซอทเคียว) ซอพระอภัยสินศรียากร แสนสนมสรรพ
 ตระกูลประเสริฐศักดิ์ ลอขอพักตร์พรังเพียงอัยสรสมร ประคองอุ้ม
 ถนอมสรองพระสาคร บรรจงบ่อนถนบกพิสนไหว พระชันสาสามชวย
 ประหลาทโถม เล่ห์โลมสวาทพิพิสมัย งานเอี่ยมเทียบอินทรอำไพ
 บิดราชบำรุงในบ้ำเรอนวล สามกษัตริย์พิตรมิหน้ายแห่ง ไม่ระแวง
 ฉันทาเกษมสรวล ต่างรักร่วมชีพประมวลงชวน สองสำรวลสามกษัตริย์
 เปรมปรีดิ์ เผ่าองค์บิดุเรศนิราสสนาม มานอิมสามมาตุรงค์เกษมศรี
 สามนางขมิทมางกมลมี ตังชวรกร่วมทุกวันวาร ฝ่ายบรมมนทะเลน
 บิดุเรศ ครอบนิเวศนถ้วนเจ้ควะสาสาร กิ่งวงชีพท้วงคตชวาตาญ
 สามกุมารปลงศัพพระบิดา ต่างโคกต่างวิโยคคณังสมร ต่างอาวรณ์
 มีไคเวณเสนาหา จะลอลองเควองศัพบรรยายมา ก็เต็มตาทุกนิเทศ
 นิทานนาน ศัพกษัตริย์จกตามประเพณี จะนำคตก็จะช่วยการสमान
 เสรีจกลัยสมพระธาตุโดยประมาณ ให้แต่งการเจคัยประจุพลัน สาม
 กษัตริย์ผลองถวายขยผา มาลาเจคัยเลิศประเสริฐสรรพ จนพระ

อภัยสินสรียัน พระชนนีได้หายป่วย ส่วนมหาอำมาตย์ประชุม
 กัน ปรึกษานั้นจะยกให้เรื่องชาย เควศณัตถ์นั้นจะอันตรธานกลาย
 เกือบกว่าชายชาติทรพลพาล พร้องเสด็จประพาศพระองค์กษัตริย์
 พร่อมมนต์หน้าพระลานสถาน จะยกพระชัยสูริวงศ์องค์กุมาร ให้
 ผ่านภพตุงโลกสนขององค์ พระราชกุมารสมานคอบ ไม่ควรครอบ
 บุรีครองผิประสงค์ ทวยมารตรตามเรื่องสกลวงศ์ เป็นแต่พงค์
 เศรษฐ์ไม่บังควร อำมาตย์สดับแล้วเฝ้ายงพระชนิษฐ์ พระพิศ
 ไม่รับประคองสงวน จะยกพระชัยนรุตทเข้าประมวณ ขอเชิญชวน
 พระองค์ขยับประเพณี พระกุมารคอบพจน์อำมาตย์สนอง เราไม่
 ครองแผ่นดินภพบุรีศรี ทวยมารตรใช้ตระกลอเวศตรี เป็นที่มาตยา
 ไม่ควรครอง สดับพจน์กุมารทั้งสองสวัสดิ แต่แข่งขันมิได้เข้าระขอบ
 สสนอง จึงประมนันต์อุมมโนปอง สองพระองค์มิได้เออฮาถัยการ ขอ
 เชิญเสด็จพระอภัยสินครอง จึงจำนองเนาในนิเวศน์สถาน เป็นย่นยก
 นัคราพุทธาธาร พระกุมารสนองถ้อยคดีมิ เราใช้มิได้เกรงจะชนชค
 สามารถจะบำรุงบุรีศรี แต่งครอบขอผิปลักสามย์ จะไปเฝ้าพระศุ
 ประทานพร อยู่ภายหลังพระพทังสองสุข จึงทักทว่าราชกิจก่อน
 นองจะลาเจียรจากนครจร ถ้าไต่พรแล้วจะคนมาบุรี อำมาตย์โอนศิโรริย
 ชงศาตรัส ต่างมนต์ชนแ่มมโนศรี สามกษัตริย์เสด็จกลับปรากฏม
 กราษชลีสามราชมาตรง พระอภัยสินผู้เป็นน้อง ถวายพร้องพร่อมกัน
 ทั้งสามประสงค์ พระพิไม่รับครองทั้งสององค์ กระหม่อมฉันรับลง

ประเทืองวัง จะมอขเวรอำมาตย์ไว้สามวระสา ไปขอพรธิศราให้สุขขัง
 ทั้งสามบาทมาตรงค้งครองวัง ตั้งแต่พร้งนลูกจะกราบลา สามแม่
 สดข้หมางกมลสมร ค่างอาวรรณลูกรักเป็นนักรหนา ไอพ้อค้ช้วนของ
 มารดา แก้วตาแม่จะต้อ้งรำคาญนาน พระชันสาห้าช่วยย้งน้อยจ้อย
 จะเค้รำสร้อยไกลจากนิเวศน์สถาน พระบาทซ้าใครจะช่วยพุงกราน
 เลื่อยลาแล้วจะลาญชิวาลง ไอกำพร้าหรือจะพรากแม่เคยพร้อง ใครจะ
 สนองอาบอุ้มให้สรระสรง ใครจะบ้อนของเสวยให้อุ้มองค์ ใครจะผจง
 ปลอบเจ้าเมื่อเพรางาย ยามบรรทมใครจะนั้งระวังพิศ ใครจะช้ค้มักสา
 ให้คล้ายหาย สกฤณก้องเจ้าจะร้องกระวนกระวาย ใครคล้ายเข้ามา
 กลว้อยอยู่เกลี่ยวกัน เคยไต่ยาสน์พระยัก์เขนยทนน แม่แอบอุ้นเจ้าชะฮอน
 แล้วอมถัน อำมาตย์เฝ้าเคียงเคยขงคมคิล หรือจะผ่นจากแม่ให้จำไกล
 สดะพิทังสองเสมอชีพ จะเว้งรียเอกาเขาย้าใหญ่ ไต่ยินเสียงสกฤณก้อง
 ประภาคไฟร ตกพระทัยแล้วเจ้าจะจำลย เมื่อไรเลยพ้อจะลุดังไกรลาส
 สามารถหมายมุ่งเข้าไฟรสถ์ จะครองกรุงผดุงเทศในเขตคัน จง
 เปลียนกันทั้งสามกษัตรา น้อมค้โรคมร์องรียพระเสาวนั พระคุณทวินย
 เห็นอพระเกศา เกิดเป็นกายย่ออมจะม้วยประลยลา ไซ้จะค้งชิวาเป็น
 นีรันคร์ ย่อมประกอยค้วยทุกข์แลโทมนัส จำระจิตญาตวงค้ทุกสิ่งสรค์
 ลูกเป็นชายตระกูลเลิศประเสวีฐุครัน มีไต่เกรงช้งอินทรายกาย ถึง
 กรรมแล้วจำบรรลยชีพ แม้นครองทวปีจะม้วยก้ง่าย ๆ ประทานพรเกิด
 ลูกจะลาคล้าย ถวายขงคมห้ากษัตรา ห้ากษัตริย์เสาวนาเสนาะพจน

ช่างแย้งบทเขื่อนพรากเสนาหา รัชชวัญพร้อมเจ้าช่างพรำรำพรรณลา
 มาราศศจะห้ามจะหวงองค์ หากษัตริย์โทมนัสสนองสั่ง เจ้าระวังให้
 แม้วางสวาทหลง มาจะสอนเจ้าอย่าสูญประยูรวงศ์ อย่าทงว่าเป็นเชอ
 กษัตรา ทกถลวแล้วจงถลวระมิตต อย่าคยพาลมาเป็นมิตรเสนาหา อย่า
 ละเลิงหลงรสวาจา อรรวมทาสตรมิเจ็ดประการ หญิงโสภณอย่าควร
 สนอง ไม่ควรครองอย่าร่วมสมัคสมาน หนึ่งครุณนารพิงรุ่นพาล
 ยังไม่คาลระตรีอย่าควรปอง หนึ่งหญิงระคุเคือกคคคโลก ยังร้อนโรค
 เจ้าอย่าร่วมจะมัวหมอง หนึ่งแก้ทุกพลาพอย่าพานครอง หญิงลำพอง
 เส้นให้ผวถงสามชาย ไม่ควรคยเจ้าจงหลยสวาทละ อย่าเคล้ำคละ
 หลกเลียงลลาชยาย หนึ่งหญิงไม่แจ่งตำแหน่งระคาย ไม่แน
 หมายแห่งห้องว่าเรือนโต เจ้าอย่าคยสมาคมภิรมย์รัก จะเส้อมคักค
 สุรังค์เราเป็นใหญ่ หญิงร้ายอย่าได้ร่วมฤทัยใน นานไปก็จะเขื่อม
 ขนเกินองค์ หนึ่งหญิงพิกลจริตใช่ยา พระลูกยาเจ้าอย่าจ้านงค์ประสังค์
 จักเคิรไพรเจ้าจงพรำระวังองค์ หนึ่งจ้านงอย่าได้นึกจะนอนใน เห็นคาลา
 เจ้าอย่าหลงเขาสันต เกลือกจริตอสุรแสงรังให้ชาศรัย จะรัยจอมสมร
 แม่ให้บรรลย์ ผลไม้ไม่เคยเสวยอย่าควรปอง พยองค์ฤาสีทธิจงเสพ
 ตาม จะสับความแผ่ผลเพิ่มสนอง ในสามข้งให้สมอารมณ์ปอง กลับ
 มาครองไพร่ฟ้าประชาชี หากษัตริย์จะชวนกันคอยชวย แม้นประจวบ
 แล้วจงคนขจรค์ ไม่เห็นเจ้ากลบคนมาธานี แมกยพะเข้าสู่พระเพลิง
 พราย ประนมรัยวโรสั่งสนองคอบ คนครอยขจรค์องให้สมหมาย สาม

กษัตริย์แต่งเครื่องให้ลูกชาย สำหรับรายสิ่งของแต่พอแรง พอย่ำรุ่ง
 ไต่ฤกษ์สำราญจิตต์ ทักษิณทศสามารถขอเรื่องแสง ถวายบังคม
 หากษัตริย์เสด็จ หมายตำแหน่งนิเวศน์ออกจากวัง หากษัตริย์ตามส่ง
 จนสุดเนตร แสนทวยษคลอชไลนาหลัง ค่อนอระเพียงราวัญด้วยกริ่ง
 สนมประดังแซ่เสียงด้วยโศกา มนตรีพร้อมสวาทให้ราชวงครวญ จง
 เทพชวนกันช่วยให้สุขา ต่างพรั่ำพรั่ำพรรณพร้องนানা จนไกลตา
 กลับเตาขงบรรณทร สังคเจียบเหงาจิตต์แสนวิโยค ไม่วายโศกถึงพระ
 อภัยสิน เสด็จเคียวเปลี่ยวปลุกแต่ภุมินทร์ จินตนาถถึงพระมารดร
 พระพทั้งสองจระนองเนตร ภูเวศม์ได้ลิมพระแม่สอน จากถนนั้นครว
 สดาวร กัดค่อนไพเราะพนมเวียง เสลายอดผลกาเรณย์อ้อย ย่างขยับหอย
 ร้องขานสนั่นเสียง ย่างชนคเข้าคลอเป็นคเคียง ย่างกเมียงหมายจิก
 ผกาภิน หอมรสรวรว่าเพยหวล กลิ่นราชวงจรุงรัตนฤทัยถวิล กระลำ
 พักนมนางลอออิน กระตุ่มถนท่อนเนกชนนทร มะทรางไทรไทรตรวย
 ระทวยทอด ย่างขยับอดผลหลักผกาศรี พึงเบิกแย่งขานกลีบสุมาลี
 ย่างกคิลขบายเคลอนเรณुकลาย ผลสุกสุกช้องกันเซ่งแซ่ ย่างห้าม
 แก่งอมรวงขงายหลาย เตงแตงเกดแกวก้าจายราย สล้างกล้วยสลาย
 พรายพรัน หล่นทวยเคียวคสุล้างตน อ้าพลห้ามสูกคียบคิงแก่งสรวิค
 ย่างอ่อนห่อปลีหอยลงครวมครัน คุณันนท่อนเนกคณาใน ชมพลาวยุรยาตร
 เข้าตงหลวง บึงดวงศรียศไขไธง ช่อมเย็นสำราญรัตนฤทัยใน ล่วงไป
 ลุก้าวลีชรินทร์ TUDC 08/07/2564 สูงตระหง่านเป็นฉงอนน้ำชะโรงถ เข่งก็ไทรกตรวยเวียง

กระแสดิ้นอุ้งข้างสูงเลี่ยนสลาตคังอาสน์อนันท์ คุงนิลวัตถาพรพรรณราย
 สลขแสงข้างเป็นข้มทวาเวศ แต่ล้วนเขตสิงขรประเสริฐฉาย ข้างก็เด่น
 คุงเพชรประเทืองพราย ข้างก็คล้ายทขทิมกระห่างดวง ข้างพรายแสง
 ระยบพรอยคังพลอยรัตน กระห่างจรสเทียบมยุคราร่วง ข้างผ่องศรีคุงแสง
 มณีพวง ข้างก็ช่วงสว่างไซคิกคั่นคี่ หม่อมฤคหลายพรรณอนเนกหลาย
 พังพลายคชสารราชสิทธิ์ สรีเยศเยี่ยมยอดคยคณธิ อ่อนรัศมีพรายลง
 ชายไพร ชนนี้เพรียกเสียงพรำกำสรคโคก งามชะงอกเห็นยวไม้
 มิ่งไศล คุ้มเห็นสรีฉายก็หมายใจ ล้ำคัญไคว่าโลहितระหีสลง เพราะ
 วิวากให้วิชัยคินฆ่าผิว คุ้มมีคิมวเมตุนสิงประสงคี่ จึงจองร้ายกลายเป็น
 เป็นชนคิง จิตคัพวงเห็นว่าเลือกสวามี่ ครันพลบคัจฉาทรงเออทรงกลด
 เมฆหมกมลทินจำรัสศรี คาวตาคสลังลอมพระจันทร์ พระนกกถึงชนน
 ทอยเวียง เคยสลคเหมื่อนอยกขพระแม่ สนมแซ่ชองขบประสถานเสียง
 กขพลองราเราเคยเคียง พลเสียงเหล่าชนที่ประจ่างาร ชมพลางเปลือง
 ผลคพระภุษา เอนพระองค์ไคยาสำราญสมาน ไม่วายคณงนกกถึงชนมาน
 กี่สำราญหลขม้อยลงคยพลัน ระวงองค์ไมสูหลขสนิทนค รักษาค้ำ
 มาตเรค้ำพรพรรณสรคี่ เคชเทพเจ้าในไพรวัน คุ้มอนันตรายไวจันรุ่งราง
 สรงพิคตรบริภคแล้วขจร ตามสิงขรพนาเขาสลัง แรมไม้หลายวัน
 มาโดยทาง ถึงอาศรมเจษฎางค์พระมุนี่ แปะคองค์ทรงผนวชในอริญ
 พรหมจรรยเป็นขรมภุษา สร้างพรตประพฤคพิคมี กเขานอมชูล
 ประนมกร ฤษทอกทคัศนาพคคร จำเวญรักถามราชกุมารสมร

ถนอมอุ้มโอบองค์พระภาธร จำเวญพรโยพรากขริมา บิตรงค์มาตเรศ
 นามไฉน พระชนม์ได้สักกพระวระสา ประสงค์สิ่งไรจงบอกตา มุ่น
 พระเกศวราแล้วชมพลาาง คีโรนัสมสนองพจน์พระมนี ให้คล้ายที่
 ฤาสีทอชิงแคลงหมาง อยู่พาราณสีสุวรรณปางค์ ขาละร้างพระนิเวศน์
 เวียงมา จะไปเฝ้าสมเด็จพระมณาท อิศวรรราชจอมโลกนาถา ขอพร
 เพิ่มพระชนม์ให้วัฒนา ทวยถารานันแรงชตาครัน ผู้ครองนัคเรศ
 ไม่จำเวญ เนินนักลักเจ้ทวะสาสรวค บิตูเรศข้าครองก็เป้นธรรม
 เจ้ทขกจรลครรรไลไป อำมาตย์ชองจะเข้กข้าให้ครองภพ ฉันปรารภ
 จิงพรากจากกรุงใหญ่ ข้าไต่หาช่วยจงแจ้งใจ นักลัทธิได้สัคยพจน์
 พระกุมาร นิงจาเอียน่าเอนคุดวงสวาท มานิราสมาตรงค์นำส่งสาร
 เจ้ายงเทกหรือมาเทรในตงตาร ตารำคาญเจ้าช่างเข้าพนมไพร จงยั้งยั้ง
 อยู่นี้ทวยตาก่อน อย่าเพ้อจรเข้าพนมวนาไศล มรคานันตางจะบอกไป แล้ว
 แต่งให้ภูธรบรรทมพลาาง นอนเถือพ้ออย่าถอนฤทัยทุกข์ จำเวญสุข
 พ้ออย่าเค้รำจะหมองหมาง จงแสนคณิงนถถึงว่านอนปราง กางกรวิพิศ
 สัมผัสองค์ ผลัดเวรมีให้ว่างประคองกล่อม ถนอมโอบอุ้มเทียวไป
 สระสรอง ขนบสนผลไม่ทวยใจจง อย่าพะวงคิกถึงพระมารดา แต่อยู่ณ
 นานเน้นทวยมนี ซลักรายประนตเห็นอเกศ่า จงแย่งบอกมรคันจะขอลา
 พระสีทธาสะทอนทุกข์เพียงววยชนม์ ไปเถิกทีคันสิ่หกโยชน์ จง
 ปราโมทย์หมายแนวพนาสละท จะพานพบฤาษีจำเวญมนต์ แสวงผล
 พากเพียรจำเนียรกาล พระเนตรเป็นไฟประลัยกัลป์ ฝนพกตรคอง

ใครเป็นขอทาน หลบเนตรคนนั่งนั่งสำรวจมาณ ถึงสถานค้อยลอม
 ระวังฟัง เหยาะย่องเข้าใกล้แล้วโอบองค์ ส่งเสียงให้แจ้งอารมณ์
 หวัง ให้ประจักษ์กระหนกว่าเสียงหนึ่ง จักรเรื่องจนกระทั่งพระอิศรา
 องค์พระอภัยสิทธิ์พิพน น้อมประนตกราบเกล้าด้วยทรรษา ยรยาตร
 จากนิवासพระสีตลา พระโอบกาตามสั่งทั้งแปดองค์ รัชชัญญแล้ว
 ประคองพระหัตถ์ ไปที่คั่นนระพ้ออย่าลืมหอง ลีลาตจากนิवासเข้า
 แรมคอง จิตต์พะวงคิดถึงพระโอบกา ลัดพนมไพรพนัสพนาเดิน ก็มุ่ง
 เมินมิ่งไม้ ไชหนา จรลาลกหลายรชยา บัลลุอาศรมเวศย์มุนีพลัน
 กระหยับเขย่มเห็นองค์พระนักษิทธิ สำรวมกิจสังเกตุหลบเนตรมั้น ค้อย
 ย่องมิให้เกรียบไปถึงกรรณ เวียนองค์พลันเข้าข้างปฤษฎางค์ ร้องโดย
 สำเนียงเสนาะพจน์ พระทรงยศโปรดด้วยอย่าเมินหมาง ร้องพลางทาง
 เขอมพระกรทาง ก็ว้างโถมกอดพระมุนี สกยเสียงลมเนตรเห็นมนุษย์
 กสิณสุคเป็นจุดไม่เห็นผี สังเวชจิตค่อนจน่าปราณี ไม่พอทีเลยจะวาย
 ชิวาไป จึงตั้งกณทลเกิงเวททแว่วเสียง เผด็จงโอมอ่านชบมิชาได้
 ก็เพิ่มพุดบริวารณพรงประไฟ วิสัยเลิศคังวิเศษวิเชียรพราย พกครพรง
 คุจเพริศบรรจงพร้อม ก็น้อมค้อมคิโรเข้าประสานสาย กรายประนต
 ฤาสีทอแล้วขรรยาย ถวายเรื้องตามราวแต่หลังมา สกยรสพจนาท
 ภูมารสนอง ประคองอ้อมแอบนนยพระพาหา ซ่างหาญจิตต์ทวลจงเจตนา
 อยุ่กับตาท่อนเกิดจึงค้อยไป บำรุงเสียงถนอมรักประคองอ้อม พัททกษ
 พุ่มปลอบเสวยแล้วสรองให้ ฝนจันทน์กระลำพักปราโถมไท กล่อมไกว

เวช้ำให้นอนนาน แต่คลังเกล้าทุกเพล่าเป็นหลายเดือน ก็คลาเคลือน
 คลายคลาจากสถาน ช้านักพระแม่จะวายปราณ ประมาณกาลว่า
 ไร่แต่สามปี พระคาบสพราสังเจ้าพงสอน แต่นั้นเจ้าไตรโยชน์โดยวิถี
 จะพวยห้วยละหารชลธิ มีฤทธิเป็นกรตประลัยลาญ แต่นั้นเจ้าคร้อยโยชน์
 ไปถึงเพลิง ฤทธิเป็นกรตประหัตหาร แต่นั้นเจ้าคร้อยโดยประมาณ
 ถึงลมพานกรตพักเป็นจุนไป ไปอีกเจ้าคร้อยถึงกรตทราย ตามบรรยาย
 อย่างพรันหวั่นไหว รอคตากแล้วไม่เป็นไร ไม่ช้าแปดโยชน์จะถึงปลัน
 จนโยกชวณส์เหลียม เต็มเขยมน้ำเขยวเกษมสันต์ กว้างลึกโยชน์หนึ่ง
 ประมาณครัน ไท้นันतालมนิมิ อยู่ตรงบัญชาพระอัคร พิเคราะห์
 ครวญตุเกิดให้ถวนถ แต่เพล่าสองยามประเพณิ ต้นतालทวชนมา
 ตามชล พอรุ่งถึงพระบัญชา สถาวรเขยมนเมฆเวहन องค์บรมอศรา
 ภูวล ก็เขยมนพระแกลันเทิงใจ สรงพักตร์แล้วหักเอากันताल
 สพระทนต์ภูบาลตามวิสัย ครันย้ายชายแสงอโณทัย ทันไตतालคำแต่
 นั้นมา ครันพลบแสงก็สูญไปสู่คยอก ระทวยทอดตามเคยไม่เห็นหา
 ยามสองยอกเขยมนพระคิงคา แต่นั้นเป็นนิรันวันครวัน หลานไป
 จงหมายกำลังมุ่ง เมื่อใกล้รุ่งเรืองแสงกุกกุกขึ้น ยอดतालเสมอขอบสระ
 สุวรรณ จึงปลันโถมให้ถึงคยอแรง จึงกอดกิงतालมนิให้จึงมั่น
 จะพาสนชนเฝ้าเมื่อเช้าแสง พงคานะพ่ออย่าเคลือบแคลง รัยแสง
 ลาเข้าพนาลี โดยลเมามุ่งหมายตามสังเกศ ฤทัยหวังสังเวชทวิศรี

เทพยื่นมรคาด้วยปราณ^๕ ถึงหน้ากรรกระเด็น^๕อง^๕ คุพลักปลั่ง^๕ปลั่ง^๕ผ่าน
 แล้วฝน^๕โฝน^๕ โจน^๕ประจวบ^๕กัน^๕บน^๕เวหา^๕หึ่ง^๕ เป็น^๕ระลอก^๕กระ^๕ฉอก^๕ฉ่า^๕ฉวน^๕ค่น^๕อง^๕
 กระ^๕เด็น^๕ค้อง^๕สิ่ง^๕โต^๕ประ^๕ลัย^๕ปลัน^๕ ยก^๕พระ^๕กรร^๕วิล^๕หาว^๕คฤ^๕ทีย^๕ทบ^๕ ไม่^๕เคย^๕เห็น^๕
 มา^๕พบ^๕ก็^๕พรัน^๕ ๆ^๕ เกช^๕คุณ^๕บิต^๕เรศ^๕ช่วย^๕ยั้ง^๕กัน^๕ คุณ^๕แม่^๕คัม^๕อิน^๕ตรา^๕ยกาย^๕
 คุณ^๕พระ^๕ไอย^๕กา^๕ง^๕ไป^๕รท^๕เกศ^๕ ให้^๕ลำ^๕เขต^๕คั่ง^๕ถึง^๕อย่า^๕วาย^๕หาย^๕ คุณ^๕า^๕เทพ^๕ถ้วน^๕
 ทุก^๕พิ^๕มาน^๕พราย^๕ ก็^๕ถา^๕โถม^๕โจน^๕สาย^๕น^๕ตี^๕มา^๕ เกช^๕ด้วย^๕กำ^๕ลั้ง^๕จักร^๕พร^๕รติ^๕
 ห่อน^๕วิ^๕ต^๕ให้^๕ช^๕พค^๕บ^๕สัง^๕ชา^๕ร^๕ เฌอ^๕ย^๕ส^๕บาย^๕คัง^๕มา^๕บน^๕สุ^๕ธา^๕ ล้วง^๕ม^๕ห่าน^๕ที่^๕แล้ว^๕จร^๕ไป^๕
 แรม^๕ท^๕เรศ^๕ไพ^๕รพ^๕ฤ^๕กษ^๕พน^๕ม^๕ก^๕ว้าง^๕ ประ^๕มา^๕ณ^๕ทาง^๕เจ็^๕ตร^๕อ้อย^๕โย^๕ชน^๕โดย^๕วิ^๕สัย^๕
 ก็^๕ล้วง^๕ลำ^๕เพ^๕ลึง^๕กร^๕ร^๕ค^๕ร^๕ไร^๕ไค^๕ล^๕ ก็^๕ล^๕ไค^๕ถึง^๕โย^๕ก^๕ช^๕ร^๕ณ^๕ ส^๕ม^๕น^๕ก^๕เห^๕ม^๕อ^๕
 คุ^๕เน^๕ค^๕น^๕ง^๕แน่^๕ ตาม^๕กระ^๕แส^๕ส^๕ม^๕เต็^๕จ^๕พระ^๕ญา^๕ย^๕ จ^๕วน^๕เ^๕ย^๕น^๕ส^๕ริ^๕ยา^๕ลง^๕ท^๕น^๕ที่^๕ ค^๕า^๕ล^๕
 จ^๕ม^๕ช^๕ล^๕ธิ^๕ลง^๕ไป^๕ วัน^๕นี้^๕จ^๕า^๕จะ^๕ห^๕ย^๕ค^๕อ^๕ย^๕ค^๕ก^๕อ^๕น^๕ ด้วย^๕ชา^๕ว^๕ร^๕ณ^๕เห^๕น^๕อ^๕ย^๕น^๕ก^๕ไม่^๕แน่^๕ไค^๕
 ก^๕ำ^๕ล^๕ง^๕ช^๕น^๕จ^๕ง^๕จะ^๕พ^๕น^๕โจน^๕ไค^๕ล^๕ ย^๕ง^๕พระ^๕ท^๕ย^๕แล้ว^๕ท^๕อ^๕ค^๕พระ^๕อง^๕ค^๕ล^๕ง^๕ แส^๕น^๕สำ^๕รา^๕ญ^๕
 ค^๕ง^๕ไค^๕ช^๕น^๕เ^๕แล้ว^๕ เ^๕ห^๕ม^๕อ^๕น^๕นำ^๕แ^๕ก^๕ว^๕ห^๕ม^๕น^๕ห^๕ม^๕อ^๕มา^๕ไค^๕ร^๕จ^๕สร^๕ง^๕ คร^๕น^๕เว^๕ลา^๕
 ไค^๕ล^๕ร^๕ง^๕พระ^๕สุ^๕ริ^๕ย^๕ง^๕ เน^๕ตร^๕ป^๕ระ^๕จ^๕ง^๕ค^๕อ^๕ย^๕อ^๕ย^๕จะ^๕ค^๕า^๕ล^๕ แม^๕น^๕ม^๕น^๕เห^๕ม^๕อ^๕น^๕ไค^๕ย^๕กา^๕
 ทร^๕ส^๕ ไค^๕ส^๕ม^๕น^๕ส^๕ป^๕ริ^๕ค^๕เป^๕ร^๕ม^๕เก^๕ษ^๕ม^๕ส^๕าน^๕ค^๕ ไค^๕ล^๕ร^๕ง^๕ย^๕อ^๕ค^๕เย^๕ย^๕เม^๕ค^๕ค^๕ณ^๕าน^๕ค^๕ จ^๕ก^๕
 ป^๕ระ^๕มา^๕ณ^๕น^๕ย^๕โย^๕ชน^๕น^๕น^๕ย^๕ง^๕ไค^๕ล^๕ ด้วย^๕สุ^๕ค^๕สูง^๕ไม่^๕ส^๕อ^๕ง^๕จ^๕ัก^๕ช^๕เห^๕น^๕ เ^๕ย^๕น^๕แต่^๕มี^๕ค^๕ม^๕ว^๕
 ไม่^๕ค^๕ไค^๕ ป^๕ร^๕าก^๕ญ^๕แต่^๕เส^๕ย^๕ง^๕ม^๕อ^๕ง^๕ป^๕ระ^๕ค^๕อ^๕ม^๕น^๕เ^๕ พระ^๕ท^๕ย^๕ห^๕ว^๕ล^๕ค^๕ง^๕เห^๕น^๕พระ^๕มา^๕ร^๕ค^๕
 แม^๕น^๕สำ^๕ม^๕ช^๕น^๕น^๕น^๕มา^๕ค^๕ว^๕ย^๕ จ^๕ะ^๕ร^๕น^๕ร^๕ว^๕ย^๕ภ^๕ิ^๕ร^๕ม^๕ย^๕สุ^๕ข^๕ห^๕ร^๕ร^๕ษา^๕ ก^๕ย^๕ส^๕อ^๕ง^๕พ^๕ระ^๕ช^๕ช^๕ม^๕ผล^๕กา^๕
 จ^๕ะ^๕พ^๕าก^๕น^๕ผ^๕า^๕ส^๕ก^๕สำ^๕รา^๕ญ^๕ใจ^๕ ค^๕ัน^๕ไม่^๕ก^๕ระ^๕ไร^๕เ^๕ย^๕แต่^๕ล^๕ว^๕น^๕แ^๕ก^๕ว^๕ เ^๕ย^๕น^๕ท^๕ิว^๕แ^๕ถ^๕ว^๕
 พ^๕อ^๕เส^๕ม^๕อ^๕ส^๕ว^๕าง^๕ไส^๕ว^๕ ไม่^๕ส^๕ง^๕ค^๕ำ^๕ล^๕ำ^๕เล^๕ค^๕อ^๕ำ^๕ไฟ^๕ ไม่^๕เล^๕็ก^๕ใ^๕ห^๕ญ^๕ล^๕ว^๕น^๕ห^๕ย^๕อ^๕ม^๕ผล^๕กา^๕การ^๕

พร้อมคอกอกอกล้วนสุวรรณมาศ ผลคายนล้วนนิลคัสล้าง ระเบียบเขาพราย
 พร้อขอร่ามราว กระ้างแจ่มแจ้งพกายพราย สลี่ยแสงสศจะราพรวด
 ใหวถารแทเทียงไม่ไค้งาย แดงสลี่ยขาวล้วนตำกระจาย เขียวระบาย
 เขียวแซกเข้าปนกัน แสงส่องตองสัพระอาทิตย์ พิศพริ้งเพริศพร้อม
 ไม่นัยสรยศ ทังจะหยักยอยเยยมลงมาพลัน บ้างกระเด็นเป็นกุกัน
 ระตะทวง พระเพลินจำเวัญหลงชมพนัส จนไตรตรัยบายคล้อยคิรทลวง
 ก็เขอกเขินยามย่ำยั้งหวาดทรวง เป็นห่วงที่จะเฝ้าพระอิศรา ขรรทม
 ไม่หลับแต่สัณนิท ราพิงคิครวญละห้อยคอยท่า จนยามสามคอยตาม
 เวลา มา ก็ขยจิกกายากระแบงองค์ พอยอดเยยมเยยมสระแล้วผาดโผน
 โจนัยคยอกไค้ทังประสงคั พระองค์แอบก้านมาโดยจง พอดวงหน้ายัญชร
 กักรังราว

๐ องค์จอมโมลีบรมนาถ พระบาทพันตนพอกกระ้างล้าง เยี่ยม
 พระแกลสรงพักตรวรางคั กางหัตถ์หกตาลสัพระทนต์ พระกุมาร
 มีอาจเฝ้าไค้ ก็พลิกไฟสัยั้งถึงผลาผล สรงพักตรแล้วหยขญชรยล
 จรดลยั้งแท่นประเทืองพราย พร้อมคณาเทพนัอมประนมกราบ คีโรราย
 ตามตำแหน่งทเคยหมาย สุราสรวเทพเรียงราย นัอมกายนาคครท
 วิชาธร ทรงสำราญในราชกมล ให้เฝยห้องไพชยนต์สัโมสร จักล้วน
 สกรรจเทพนิกร มาฝายพอนรืองขัระขำรำ เฝยฝายพระตำหนักนัอยใหญ่
 มีให้เขยคยั้งเนตรแต่สังสำ พระโรงทองห้องฝายเคยประจำ ให้เขยค
 ทำโองไว้ทุกแพรงพราย สพริ้งพนัศุรียางคยพาทยนัอง บนลอกอง

เสนาะสนั่นเสนอดวาย สังกัดชัยแล้วบังคมประนมราชย์ ฝ่ายนางฟ้าพื่อน
 ระเบียบ เวียน ละไมพิศพรุ่งเพริศประเสริฐสุนของ ตามทำนองบิตเคลา
 พาเหียร ระทวยทอศกริศกรประจงเวียน เปลี่ยนท่าเข้าทำยักกระหยับกัน
 ฝ่ายคณาทวยเทพนิกธมร สโมสรรแสนสุขเกษมสันต์ ต่างพิศวาส
 พระวงสำราญกรัน งามบรรพระยำแยบระเหยียบกระบวร ชูชนันตนรากจรุงรส
 งามพจนบรรหารมเหศวร ให้หยดระยำฟ้าพาชวน ประคองนวลถนอม
 จัวยะยำไป คำรสำว่าทวยเทพทั้งนี้ จงปรัดคเราอย่าเมินไม่ ตรัสพลาง
 อย่างเยื้องถลาไคล ครันไคลก็จัวยะยำบรรพ ฝ่ายสร้างคณางทีล่อผลึกทำ
 ฆาตาชำเลื่องเหลียวหลังฝน แต่ดวงเวียนร่อนกระหวัดวัน เทพกนิยา
 หลงละเลิงลาน ต่างงงงวยเนตรคว้งงามงอน สถาพรพิณพาทย์
 ประสงสาร ฝ่ายบรมราชกุมาร ก็สำราญบนยอดคาลมณี องค์อัครา
 เรองค์เรกภพ อันเลิศลยทั่วสกลวาศี สำราญราชฤทัยธเรศตรี พระกรสี
 สัมผัสทวยกนิยา กลับพระหัตถ์ไปกระทั้งจอนพระกรรณ ก็ผกฝนเพื่อน
 พลัดตกผวา โดยกำลังเร็วฤทธิวิธา พระบาทคว่ำสอดใส่พระกรรณปลิ้น
 ผุ่งเทพทั้งหลายละเลิงหลิง พิศวงทวยระยำนรังสรรค์ ไม่ทันเห็น
 แห่งองค์พระทรงธรรม เหล่ากนิยาพร้อมระยำเพรา ก็ไม่ทันเห็นองค์
 พระอัครา เขาบาทาทหียบแซมพระกรรณเข้า แต่องค์อภยสินนงเยาว์
 ทอดทศนฤภาคไค้ประจักษ์ใจ ฝ่ายองค์จอมโลกนาถา ให้หยดพิณ
 คุริยามิชาไค้ ก็เนานั่งยังหน้าพระลานชัย ได้ถามตามข้อคักการ
 ไครยังเห็นเมือเราระยำ่าง แม่นจริงจงแล้วอย่าพรางเสกสรรค์ จงบอก

ตามบรรยายแบ่งบรรพ์ ผ่องอนันตนครเทพถึกกรายทูล ข้าพระบาทไม่ยัง
 เยอนสัคย์ ไม่แจ้งรหัสแห่งเหตุยศสุร ครัสถามถึงสามอนุกูล ก็
 ประมุขย่นถ้อยทุกเทวา ฝ่ายพระธมยสินสัคย์เหตุ ประนอมเกศร้อง
 ก้องมนัสสา ประทานโทษไปรดพลพาธา ข้าบาทเห็นแจ้งไม่แคลงใจ
 สัคย์มอรัสประหลาทจิตต์ ขพิตรพะวงสงสัย ครัสสั่งสุรเทพทันใด
 ให้เร่งรีบคนมนทรา ต่างกรายประนตลียาท พระราชนิเวศน์ข้างในหน้า
 ขอทูลตามเรื่องมุลิกา ข้าบาทไม่พบประสยพาน บรรหารให้คนขน
 อากาศ เทวารัชราชบรรหาร ย้ายแยกทั่วทั้งคคณานต์ บ้างก็คนคขนตาล
 สุวรรณ พบองค์พระกุมารอนเรืองเดช เทวเรศอุมองคชมมมน ถึง
 จอมอศเรศบังคมคิล บรรยายตามเรื่องอินพามา ปางนั้นพระบันธราภพ
 ขบสกลทั่วโลกนาถ พิศพิศครอภยสินสุรียา แจ้งโดยลักขณาชำนาญญาณ
 อุมองค์ประจงขุยแล้วพิศพิศคร ไกลนักรหรือเข้ามาถึงสถาน ก็วันแล้ว
 แต่จากชนมาน จงแจ้งการโดยจริงอย่างกำยัง ซึ่งประสังคังแจ้ตงแต่
 โดยสัคย์ ออย่าวิตแย่งเขื่อนมโนหวัง มาคินหรือโดยกำลึงวง หรือ
 ว่ายพามาบังพมานพราย นขบาทแล้วนอุมคิโรแดง ไม่เคลือบแฝง
 คคเพื่อนเขื่อนขยาย แต่จากมาตรงคเชาพราย จนพบสายฤาสีทช
 แล้วสยมา แล้วถึงสมเค้จพระคาไฟ ข้าบรรลยสินชัพสังขาร์ แต่ัน
 พลันลาพระไอยกา ถึงมหานำกรกแลเพลิงพราย ลมกรกทรายกรกก็
 ลุลา กระทั่งถึงสระน้ำจนเห็นอัยหาย ไกลรุ่งตาลเยยมผยของยู่ตาย
 ก็ผายผันใจนัยศาลสุวรรณ อนันจรจรโลงโลกจันระบำ ข้าเส็งลา

โดยเสด็จประเสริฐสรรพ เมื่อจนพลัดกระจัดจากพระกรรณ แล้ว
 ขรรขยายแต่ต้นจนปลายมา เมื่อจากเมืองสามแม่กับสองพี่ สามขี้ตั้งไว้
 ให้ไปหา จะคอยขวยไม่ประจวบประจบคลา จะลาญลาล่วงชีพเข้าไฟตาย
 แค้นขี้มาเกือบสิ้นสามวระสา ร้อนอร่าเพียงร้าวฉานฉลาย อีกเจ็ดวัน
 ไม่ประเวศบุรีพราย เห็นจะวายชีพหากษัตรา อินฉนซึ่งประสังค
 มานขยาท ประทานราชโองาทให้สุขา ค่อยยื่นชนม์พณภัยพาธา
 มากกว่าเจ็ดขี้สำราญขาน ขันชাত্রสว่าอย่าตรอมอารมณ์ทุกข์ จะให้สุข
 ขันลับอวสาน อยู่ก่อนยังไม่เกือบทิวาวาร บรรหารให้สรงสุคนธา
 ล้วนทิพยลังการให้อายองค์ บรรจงเกล้าเกศทรงพระภุษา ล้วนโกไสย
 พัสตรอุทุมพรธา อลังการเครื่องทิพยสุวรรณพรรณ จัดสร้างคณางสนม
 ประโลมกล่อม ถนอมอุ้มให้คล้ายทศโคกคัลย์ แต่เพยมเฝ้าเคล้าองค์
 พระทรงธรรม ก็ดูเจ็ดวันโดยคคิกกาล พระอภัยสินทูลสนอง โดยปอง
 ขำเนาในสถาน ก็ขเคิรไฟรแต่พรากถารานาน ประมาณเข้าวันนเป็น
 สามขี้ แม้นลวงเพลาเข้ายามอง แม่กับพทังสองจะเป็นผี ไทนเลย
 จะไคเห็นพระชนน นาทขานออยจะบรรลย จึงขญชว่าเจ้าจะคนเมอง
 ไม่ขุ่นเคองหน่อยหนึ่งจะสั่งให้ ยังเข้าอยู่พ่ออย่าเพอไป ขุ่มไวขุบพกตร
 สำราญขาน

๑ ฝ่ายสามชนนแลเสชชฐา อยู่ในภาราพิศาลสมาน แต่พระ
 อภัยสินสุริการ จากนาคอยเนนทุกวันนี้ นขวนก็เคลขนเคอนกัแคล้ว
 ลุกแก้วของแม่จะเป็นไฉน ออกเื้อยเจ้าไม่เคยจะเคิรไฟร แม่ไคห้าม

แล้วไม่พังกา จนถงสามขเขาวนน อินจะคนขรนนผคส์อ แม่ว่าไม่เชอ
 นเนอกรรม มานาเจ้าเข้าไพพรพนมวน หรือพวกอสรยกขินผ มันทุยค
 ลกข่าให้อาสัญ หรือพฤษเทเวคคจรัส พาวัญเนตรแม่ไปเซยชม
 หรือจะเป็นหส์คอินทรีแล้ว คายเจ้าไปยงเขพนมสม จะเดยวฉกจิกยข
 โคยนียม ไอ้อารมณแม่ละเล้าละลุมใจ แม่ประกองถนอมกรรมแต่
 น้อยๆ จนค้อยวิคมนาเดยใหญ่ รักษามีให้ชองฤททย ไยพ้อจึงมาพราก
 พระมารดา พระรูปทรงของเจ้าแม่จำไค้ เหมือนอยู่ในพระเนตรแม่ทั้ง
 ซ้ายขวา เจ้ามาไยเล้าเจ้าแม่อา มาแล้วแกล้งล่อให้หลงใจ แม่รักแล้ว
 แกล้งเรคให้จำร้าง เจ้ากว้างองคคลงเสยในข่าใหญ่ นเนอแกล้งทำห้วง
 หน่วงแม่ไว้ ไอ้อาลัยแม่ไม่ละสวาทเลย เจ้าจะให้แม่แสนคนึงหา
 แม่จะนองชลนาเนตรเสวย ถึงจะสูญก็มาสั่งให้แม่เซย พิเปยยค้วย
 แม่แล้วจึงจากจร สคทแม่จะคิคคนึงหา พระสุริยาเขื่อนข่ายชายสังขร
 ผิตเวลาแล้วจะมาถึงนคร ให้พลาจคอินทรวงรทวยองค ค่างให้ค่างแสน
 พิโรว่า แสนระกำออกใหม่พระทัยหลง แสนวิคก (ฉบขลย) สะทอินทรวง
 สลขลยทงทักษตรา สนมแน่นเสนอพักตร์ (ฉบขลย) องค แล้วพรม
 ทรงสคนขยขมา ถนอมนวดคประกองคั้นพระบาทา กิระบายวาตายน
 เทองคลาย พระเสาวนีให้หาโหราถาม โฉนความลुकแก้วของเราหาย
 จะกลับมาหรือไม่มาให้เร่งทาย หรือสายสคสวาทแม่จะมรณา พฤษมาถ่า
 คำนวณแล้วทลแกลง มีให้แคลงโดยคคทกขงขา องคพระอภยสินสุริยา
 คงจะมาวนนให้ถวง บคนอยู่ไคลไกรลาส พระอิศวราธราชสวาทหวัง

TUDC

08/07/2564

ingsrang saikwi yoi krung rui sat tng koy ong k' phra luk ya phing hoi ren nit
 than ong nak wa lu grak o yu phra phat uk su ma tawn yen ren ma k' d' y' ma phara
 jing y' yu sa h' i' k' o' k' o' ng pho hm' a' ma t' y' r' r' a' s' a' s' e' a' w' n' i' k' i' k' o' k' u' n' t' h' o' k' k' i'
 k' o' ng h' o' y' u' th' e' i' ng s' a' e' ng s' r' a' e' ng ph' a' t' k' r' a' e' ph' o' pho h' a' k' s' t' r' i' y' h' o' y' h' a' i' m' a' s' a' l' a'
 jing t' i' ng o' t' i' s' u' a' n' k' a' l' pho k' o' s' i' h' a' i' p' h' y' l' u' k' s' e' n' h' a l' a' e' w' b' r' r' o' n' g' t' i' ng k' r' e' o' n' g' y' u' s' a'
 h' a' k' s' t' r' i' y' s' a' i' k' k' s' i' y' p' h' n' t' w' i' h' o' i' r' e' a' i' c' h' a' p' r' e' n' m' y' i' k' m' t' u' l' y' k' s' u' r' p' i' n' g' c' h' a'
 y' t' k' s' i' k' o' n' g' t' h' a' t' o' y' s' a' i' t' a' e' n' a' t' i' y' k' k' e' y' w' n' p' r' e' k' u' m' a' r' j' e' p' l' i' n' m' a t' i' ng' h' a'
 o' n' g' k' t' r' o' n' g' p' i' n' g' h' o' i' r' e' a' i' t' k' t' y' i' ng' k' l' u' m' k' l' i' t' s' a' i' k' s' e' n' s' h' i' s' t' h' a c' h' m' c' i' n' p' r' e' t' h' y'
 k' o' y' w' e' l' a t' a' m' k' a' h' o' i' r' a' t' t' h' k' w' i' p' h' a' y' o' n' g' k' o' k' i' y' s' i' n' h' e' n' s' u' r' i' e' k' s' o' n' g' s' a' e' n' g'
 p' r' e' w' e' k' s' i' y' s' a' i' k' jing' t' u' l' o' n' g' k' p' r' e' o' w' t' a' r' p' h' a' n' n' a' p' h' i' t' r' h' a' i' t' a' w' t' h' a' i' j' a' i' n' g'
 s' i' n' g' k' i' j' a w' a' y' a' n' n' p' r' e' s' h' n' i' j' e' a' j' e' s' a' i' k' k' e' r' a' c' h' a' i' p' h' o' w' a' y' s' i' n' g' c' h' a' r' p' r' e' k' u' m' a' r'
 s' a' w' r' n' s' o' o' n' l' a k' e' k' a' s' y' b' e' o' n' g' y' a' t' m' u' l' p' r' e' o' i' s' r' a' p' l' o' y' w' a' s' h' n' i' i' y' i' k' i'
 j' e' a' n' n' i' m' a' k' i' y' s' u' n' y' jing' o' w' y' p' r' e' p' r' o' n' u' k' u' l' h' a' i' p' e' m' p' u' l' p' h' a' n' p' i' k' p' h' a' r' a jing' p' e' n'
 j' i' k' r' p' r' r' t' i' j' o' m' s' a' k' a' l' s' i' y' s' h' n' m' y' n' t' e' p' h' n' w' s' a l' a' e' w' b' r' r' h' a' r' s' i' n' g' s' a' r'
 k' u' m' a' r' a o' s' a' h' i' k' i' l' k' r' e' o' n' g' y' a' p' e' i' y' u' t' a' n l' a' e' w' p' h' o' p' r' o' t' k' u' m' p' h' a' s' u' r' o' n' u' k' u' l'
 h' a' i' p' h' n' s' a' p' k' w' y' j' i' k' r' s' l' a' n' y' m' a' e' n' o' s' u' r' n' n' b' r' r' l' o' y' l' a' n' y' jing' p' h' o' p' r' o' t'
 w' e' t' a' l' s' i' n' g' m' a t' r' i' s' l' a' e' w' l' o' i' m' l' u' y' j' u' y' p' r' a' n' g p' r' e' k' o' n' g' o' m' o' n' g' k' p' l' a' n' g' t' a' i' r' s' i' w' a'
 j' e' p' i' e' l' n' e' t' r' p' h' o' l' a' e' w' n' e' g' a' e' w' t' a jing' l' o' n' g' p' h' o' k' r' o' n' g' p' r' e' s' a' i' n' k' a' e' n' t' i' t' r' jing'
 p' r' e' j' o' n' g' k' w' a' n' g' b' n' h' i' t' k' l' h' w' a r' a' y' t' i' p' y' m' n' t' r' a' o' n' n' m' h' i' p' e' a' t' o' n' g' k' u' m' a' r'
 p' l' i' w' p' h' o' l' o' n' g' i' n' p' r' e' n' i' w' e' k' n' i' p' h' a' r' a p' h' a' y' h' a' k' s' t' r' i' y' t' a' e' k' k' o' y' k' o' y' t' w' n' k' l' o' y'

ชายย้ายลงหนักหนา ไม่เห็นองค์อภัยสินลีลาม่า ก็น้อมนวยวันทาพระ
 เพลิงพราย ไปรยบยุพาลาชอุบเทียบ แล้วประทักษิณเวียนนวยชาถวาย
 มีไต่คิดชีวิตชีวาวาย มุ่งหมายจะเข้าก้องพระเพลิงพลาหม แสนสนมคม
 เคียมเข้ายุคยาท หมั้นอำมาตย์เคราโคกเข้าทูลห้าม หักษัตริย์
 ทรงสตัยไม่รับความ จะว่ามวิ่งเข้าเพลิงพราย ต่างเข้าฉวยฉุดพระองค์
 ไว้ มีเพลิงกองเพลิงถกเงิงฉาย พอพระอภัยสินผู้เลิศชาย ถึงถวาย
 บังคมกษัตรา ห้าองค์ต่างองค์เข้าโอบอุ้ม แต่แม่ฟุ่มฟองเนตรละห้อย
 หา แต่ทวนเห็นมีไต่ไวนเวลา จนระอาอกแม่แต่คอยคอย ไฉน
 ไปจึงเนิ่นนานวัน แม่สูกกลั่นโคกหาพระยอดสร้อย โหระเห่เฝ้าออก
 ยุบลตะบอย จึงขันทเวทด้วยถ้อยคำโหรา ต่างแกลงเล่าคดีด้วย
 ความโคก ต่างวิโยคเคราโทมนัสฯ พระอภัยสินสุริยา ก็พรรณาโดย
 เคิรพนมไพร ครั้นสร้างโคกเสร็จเสด็จขึ้นปราสาท พฤตมาตย์
 สนมนางค้อยผ่องใส หักษัตริย์แสนสำราญหฤทัย อยู่ในมนเทียรวิ
 พระเพลิงนางนมบังคมคัล สกติกกันชมโฉมพระโฉมศรี ที่ร่นราว
 สาวพรหมจารี เข้าพศวถวายองค์พระกุมาร บ้างก็บังมุสซาเลองพกตร
 นรลักษณเพียงอับสรสमान บ้างเมียงหมอยแลพระกุมาร บ้างอยู่งาร
 ถนอมนวดพระบาทฯ ครั้นรุ่งฤกษ์พาสถาวร พระมารดรจะแยกลูกเสนาหา
 พร้อมหมู่พฤตมาพราหมณ์มาตยา ตังมหาเศวตฉัตรบนบัลลังก์ ราชวัตร
 ราชรอนครินทร์ ประโคมอินทเทวีไตรสังข์ โรงงารมหรศพรายรอนวัง

แน่นประนังทวยราษฎร์ ประคัมรถเทียมอัครราช หมู่อำมาตย์
 แห่แห่นแลสลอน มีถ้อยขยาพกากร กลิ่นขจรตระหลยบริดยา พระ
 ทรงปรายมลิตของกรรมชาติ ประทานราษฎร์โดยปราณา เอาเงินทำ
 เป็นคอกสุมนธา คณนอันยพวงละคำลิ่ง ราชตามแวงทางที่ชกรถ
 กำหนดแต่เนิเวศไปจนถึง แม้นใครปราณาโดยค่านิ่ง อย่าพวันพรง
 จงเก็บเอาตามใจ ทหารแต่ล้วนขีสนธิพชาติ เกล็ดนกลาคเป็นทอง
 แวงไสว สวมเสื่อใส่มวกแลวิไลย บ้างใส่เกราะกรองด้วยทองคำ
 แวงถักชนคพวกหัตถิ พวงพิพลกกายาล้า มีอกุมขอเกราะกรายว่า
 บ้างประจำราชยานสีวิกา กลองชนะประโคมครกครัน เหล่าช้าง
 เกาทัณฑ์สะพรงหน้า โคมรสลอนสลบถขบขยา สามมารดาแต่งพระลูก
 ล้วนสุวรรณ เครื่องทัพย์อลงการดิเรกงาม สามโลกย์อมสรรเสริญสันต์
 เป็นเครื่องทรงอิศเวศทรงธรรม์ ประทานให้เมื่อวันยังคมนา งานของค
 งานทรงเครื่องทัพย์ ingsวลยลอยเลอนพระเวหา งานสามพระราช
 มาราชา งานสองพระเชษฐาทรงรถตาม งานแสนสร้างคินางสนมนาฏ
 งานอำมาตย์คแห่แลหลาม งานกลคกลดงกนคิงฉัตรงาม อร่ามวาม
 (ฉบขลย) เสด็จคลา ประทักษิณรอบราชบุรีเรือง ชาวเมืองยังคมค้อม
 พร้อมหน้า พระไรรยปรายสุวรรณหิรัญตรา มาประทัยเข้ญจาจำเวญ
 ไชย ปโรหิตโหราพฤคมาจารย์ กรวยกรานอำนวยพระพรให้ เสด็จ
 เข้นอเข้ญจางค้ำไฟ งานวิไลยเลิศล้ำอมรินทร์ สนนเสียงตรียางค
 บำเรอบำรุง มาโดยพุงขจรอบตระหลยกลิ่น แตรสังขกิงสताल

TUDC

08/07/2564

ประธานพิณ เสรีเชกพระสินสุริยา สามพระชนนีพระพิสัย อวยพร
 สนองให้เป็นสุขา หม่อมอำมาตย์ชราหิมนพคุณา ทังนิกรรคณาประ
 ชาชน อำนวยพรแก่ชรัยงสำเนียงถวาย จงก้าจ่ายศักรทุกแห่งหน
 พระเชษฐาเป็นฝ่ายหน้าทั้งสองคน บำรุงเหล่าประชาชนสวัสดิ์ ทรวง
 ธรรมแท้ทางราชานวัตร เป็นบรมจักรพรรดิเกษมศรี เกษมสันต์
 บรรเทิงฤทัยทวี ไพร์ฟ้าประชาชัไกถาวร

๑ ฝ่ายบรมพรหมทัตตนฤเขตร์ ซึ่งทรงเพศเป็นฤาษีสโมสว อุตสาห
 พยายามไม่นานนอน ก็เรื่องพรเพิ่มฤทธิพิภกาล บังเกิดสองมูจลินท์
 สระณัต มีทขทิมเนาวรัตนวิมสรระสนาน ฤตทของสองเกิดแผ่นทยาน
 กุมกระของเงอกระหงานในกาลา พรหมทัตทอศทัคณาเห็น พิธ
 เป็นอัครรยัสหสา จึงพินิจในนิเทศพระตำรา ให้ไปเอาองค์พระยา
 เวตาล มาชบลงในสระอินทขัทม์ จะพิชิตกายทองโดยบรรหาร
 แล้วจึงฆ่ามนุษย์ให้สุคปราน ประทานสองฤตให้กินพลัน จึงเอาน้ำ
 มณีจินดา รตกายาเวตาลขมิขมัน รูปเป็นเพทยาธรรจรรัต ไปชมวัน
 สัทวปัสการาญยาน ในตำราว่าบรมจักรพรรดิ จะอัยคในธรรณอินพิคาล
 ยัตนุกคนงคเนการ กุมารครองภารานมฤตธ ขรทัวไกรกรงฟงเพอง
 หมนเมืองนามอชอาญาสัทธ ทั้งงามรูปราวเทพนฤมิตร ไต่ไปเฝ้า
 บพิตรบรมญาณ จะต้องคำท้านายเป็นจักรพรรดิ แน่ถนัทกุงจะจง
 ผลาญ จะลวงให้ไปล่อเวตาล ไต่แล้วจึงประหารให้มรณา คิคแล้ว
 ไชวชลอมผลลาตเล่ห์ เกษทขทิมเทได้ทวยหรรษา ก็เสร์จสมถวิลจินดา

ทรงหนึ่งพยัคฆาสำหรับชี่ ไม่ท้าวคอนชลอมลงจากภูฏี วัชรคเคิร .
 โดยวิถี วนหนึ่งถถึงธานี เข้าหุคยงอยู่ทนอกเวียงไชย ครันคำสำนัก
 นอนคาลา จนสุริยารุ่งรางสว่างไซ จึงคอนผลทขทิมด้วยกริมใจ
 เข้าในพระนิเวศวังพลัน (ค่อนไปคยบขาคความไม่คอกัน)

จะอาชนากอาชนเคหา ยังก้าจะเห็นหน้าอาสงสัย ถึงมิงาร
 การเล่นไม่เห็นไป แต่ใจเราหนุ่ม ๆ กนกรก สุกทจะแต่งเลห์เพทุบาย
 เพราะพรหมณณนวนนรายแลวมคักคิ คนผู้คแลระวังนิก จะหาญหัก
 เข้าหากียากใจ พลียงพงแจงแกลงเล่า จึงว่าไว้อระเราจะแก้ไซ
 แลวลามิตรสหายคลาไคล เข้าไปเฝ้าจอมมิงกุมาราท ทูลแกลงแจง
 ข่าวคามราวเรื่อง ขออย่าเคองชุ่นหมองมนัสสา คงจะให้ไค้สัมพนิก
 แลวล่าไปสั่งพลพร้อมกัน ให้จกแจงสิ่งของอันไอชา ทันเวลาพรงัน
 ชมิชมน ทังพลพาทย์มโหรัมครบครัน สั่งแลวมณษของชนมา ขอก
 แก่ชาวบ้านคยนสนธิ พระกุมารเสด็จคลมาถถึงท่า จะอวยทานเลียง
 พรหมณพฤคมา เวลารุ่งพรงันให้พร้อมกัน แลวมเคคียงพรหมณแพทย
 ทังแปคคน จำเริญมนตคยเวทวิเคษสรวรรค เป็นต้นเพราะเจ้าของ
 รบทองนัน ครันแลวมแควลงมาเกศรา พลขค้เข้าระคคกันเพียรพาก
 ให้เลอนลากล้าเกาเข้าแทยท่า ระคคไฟระพร้อมกันคังสัญญา ชุค
 มหาอมงคคชพลัน คลอคคตรงถถึงสถานพรหมณ ห้ามปรามมิให้
 อังสนนลัน เสริจแลวมพอรุ่งรววัน จึงทูลสัญญาองค้พระกุมาร เชิญ
 เสด็จคคคโดยอมงค้ชิต แลวมยังบิคปากปล่องอันไฟคาล ข่าอยู่เกศรา

ถ้าเสด็จการ จะประหารขันธ์ใหญ่ให้สัญญา ถ้าโดยนเสียงบนจึงคนจร
 อย่าวอนไว้ความเสนาหา อย่าให้พราหมณ์ตามทนนินทา ครั้นเวลา
 รุ่งราชวาทริกาล สัพพะเสียงกยเหล่าชาวพานิช ก็ตั้งคิดแต่งเตียงอิน
 พิศาล สำหรับแปดพราหมณ์พร้อมพฤตมาจารย์ กว่งม่านมุลกัน
 บรรจงทำ แล้วประโคมพิณพาทย์มโหรี อังมรเวอยเฉื่อยฉ่า ชาวบ้าน
 แต่งของมาทอ้งน้ำ ทำบุญด้วยราชกุมาร ฝ่ายพฤตมาเดวาก็แต่งตัว
 ชาวสลัวล้าเลิศประเสริฐสาร พราหมณ์พราส่งเจ้าลำเภอาพาน ฟ้าไป
 ไม่นานจะกลับมา จึงหทัยห้องนอกในมิให้เฉย อย่าเฉลยอยู่หลังพงพัว
 กุญแจใส่ในนอกทวารวรา ผ่งเข้าทั้งหลายไม่วางใจ ให้แต่งตัวตามหลัง
 ลงลำเภอา จะอยู่เรือนเพื่อนเจ้าไม่เชื่อใด มนสอชกจะหักกญแจไข้อยู่ใน
 ห้องแต่กันยา พอพราหมณ์ถงนาเวศน์วาสสสถาน สัพพะเสียงเซิงชาญ
 แกล้วกล้า ก็จกแจ่งแต่งเสด็จทันเวลา พฤตมานั่งพร้อมเพรียงเรียงกัน
 ไป จึงเบือนบอกลพร้องสนองสาร พระกุมารหาสบายพระทัยไม่
 นั้งท่าซำสักรู้พอกคลายใจ จึงจะไครทหน้าจำเวญพร ฝ่ายองค์พระกุมาร
 ครั้นเข้าสาย พอฝนผายลงอุมงค์สโมสร รัชบาทถถึงปากอุมงค์จร
 พระกรายกรทอศทศนาแล จากอุมงค์ตรงเข้าเคหาพราหมณ์ ตาม
 พเสียงแนะความตระหนักแน่น ทวารวราหน้าต่างใส่กุญแจ มีฉากกย
 ลยแลตงขงกัน จึงรำยมนคคตเสศาคะละเพาะกาล เบิกขานเสนาะ
 สนั่นลั่น พระย่างเยองชำเลื่องเนตรเมียงมัน พอพบชวณตานั่งบนเคียง
 พราหมณ์ พระลคองคลงเคียงประคองสวาท นุชนาฏนารออย่าหันหน้าย

แต่พิพบุรุษสุวรรณพรพรรณราย ก็ทอศกกายทุ่มทุกขถึงนางพงา จึงคิดการ
 หาญหักไม่รักชีพ เร่วรบริธน์เร้าเข้ามาหา พคิอเขาวราชกุมารา หวัง
 จะชวนวนิตาไปกรุงไกร เจ้ากรมเสี้ยมเทียมเทพนฤมิตร จำเวญเนตร
 จำเวญจิตต์พิสมัย พะเมกเป็นราไชย ให้เป็นใหญ่ในสนมสุรางค์นาง
 ขยำพะวงถึงพราหมณ์ผู้เพื่อนพ้อง ไม่ควรคู่สน้องจึงเมินหมาง พลาง
 พลอกพลางสอศสม์ผล์พลาง จึงประนอมพร้อมทางสำราญยาน สุคา
 สคิขริบเนตรชำเลองค้อน สยักกรพลางสนองบรรหาร เห็นน้องยาก
 ประหากมาจึงทาล ไม่ควรการที่จะก่อเวร พระองค์วงศ์กษัตริย์ชคยา
 จะมิอาจารทำไมพอกที่ น้องไม่ยอมพร้อมในประเพณี นางแสร้งทำ
 ทวงทีไม่อาวรณ์ แกะหคถสยตเขอนพกตร พระประคองชนตักไม่วาง
 สมาร พระอุ้มแอบแนบนางพลางสนทร ดวงสมรเส่มอชพิชวัน ความ
 รักพแสนสตรัก จะพุ่มพกนมนเอดนอมขวัญ ขยำยากเขอนเลอนสวาท
 ให้คลากวัน เมตตากันเถิดนะน้องอนงค่นาง พระกรถูกปฤษฎางค์
 พลางพิศพิกตร ขยำร้างรักผอนให้เชยสะเขยข้าง จุมพิศชคชม
 ภิมย์ปราง พระนุชนางจึงประนอมประเพณี สุคาได้สม์ผล์กำหนดชชาย
 แสร้งมารยาแยะกายตั้งหน้ายหนี พระอย่าหวลค่นไตคไม่คิ น้องไม่มี
 จิตคคิควางองค์ ของตก่อนผอนพอสบายข้าง แม้นไม่วางน้องทีไหน
 จะสมประสงค พลางขยตเขยอนจะเลอนลง ทำวอนอ่นองค้อญชล
 พระกุมารปรีชามารยาหญิง ก็หน่วงแนบแอบอิงบนฮาสนท คลงเคลว
 เย้าหยอกขวนย TUDC 08/07/2564
 สองตูกเทอดคินแคกาล พระเชญเมฆหมอกมัวไป

ทั่วทิศ บังคับมืดแสงสุริยฉาน นาคราชเลื่อยเล่นชลธาร เลิกฟังพาน
 พันพิษนาคา ภูมรินบินว่อนร่อนลง ประจงรสสุคนธบุษผา กลีบขยาย
 ระบายเบิกผลกา พิรุณฟ้าปรอยประปรายมาน สองสมภกรมยรสสังวาส
 แสนสวาทศครึกสมัคสมาน สองบันเทิงเริงรณสำราญยาวนาน คึงไต่ผ่าน
 พิภพเมืองอินทร์ ฝ่ายสัพพะเพลิงส่องสำเภา กษัยชายเซาพานิชทั้งสิ้น ครั้น
 สายแสงสุริยาเวลากิน ก็จกพิณพาทย์หมองประโคมไป พราหมณ์พฤตม
 กพร้อมจำเรณูมนต์ ยกของเลี้ยงขนมาเลี้ยงให้ พราหมณ์กนิมหน้า
 สำราญใจ พะเลี้ยงไปยงบนครนสำคัญ ฝ่ายกุมารลาญโลมเจ้ารูปทอง
 อยู่ยังห้องเคหาเกษมสันต์ ไต่ยบนครนเลี้ยงสนั่นครั้น ประคองขวัญ
 พलगบอกยบลพलग โอ้สายสศสวาทสมรพี เรียมรกราวกษัยชิวไม
 เมินหมาง พมุงมีตรคติจะไว้ชิวาวาง แค้นจะร้างนิราศลา ค่อยอยู่เด็ก
 ควงสมรชีพ เรียมจะรีบมิให้พราหมณ์มาพบหน้า พलगจุมพิศพิศพิศตร
 พชชลา อยู่ชิวไมไครจะเกิดความ สศาศคัยถอยแล้วทลสนอง จะละ
 นองไว้ให้อยู่สละเสนหนาม ถึงจะตายก็ให้ชอระบอนาม นองจะตามเสด็จ
 ควญภอรจร แม้นคำรงค์สศคัยอยู่กยพราหมณ์ ก็ยงามรักแน่เหมือน
 แดกก่อน นหลังลนคนตายควญภจร แล้วจะยอนรอรกกับพราหมณ์โย
 แม้นพระมีพาน้องไปทวญ จะกลั่นใจให้ม้วยคกษัย พलगสทอนถอนจิตต์
 ควญอาลัย สอนให้ไหววอนกุมารา พระรยว่าอย่ากรรแสงเคร่า จะพา
 เจ้าไปสมเสนาหา จะชิวโยใกล้พราหมณ์จะกลับมา จวนเวลาพจะรย
 จรรวล ว่าพलगจุนางเลอนลง เคียวตามอุมงค์เกษมสันต์ รยบาท

ยาทามาเร็วพลัน คุ้มเกรงกรังพราหมณ์ทนวนินดา ฝ่ายชาวบ้าน
 ชึ่งไปช่วยเลี้ยงพราหมณ์แล้ว ต่างลึลลาคคลาดแคล้วสู่เคหา พระกุมาร
 ดงท้ายเกศรา ก็เซยชมพนิทากานสหาย ฝ่ายพฤตมากลยมาดงสถาน
 ไม่ยลพักตรทวงมาลย์สมรหาย ร้องไห้กล้งเกลือกเลือกกาย จน
 วางวายชีพม้วยมรณา พระกุมารก็ให้เคลื่อนนาวาประเวศ ถึงประเทศ
 รูปทองกนิษฐา พระพลึงทูลแดงแจรงกจจา พื่อสำหัพามาจนพบกัน
 จงภิมยสมลชสดาวร โดยพรพให้ประสิทธิ์สิสรรพ จะขอลาทำลา
 วายชวัน คุ้มสตัยธรรมถวายองค์พระคงคา ทูลแล้วทงสพระพลึง
 เวยขเวยงเคียงบงคมกมหน้า พรหมกันโชนลงในธารา ก็มอคม้วย
 มรณาชวัน พระกุมารเห็นสพลึงท้าว อระถ้วเพียงชีวาจะอาลัญ
 นิจจาพมพระคณนองอนนต ฎามาพลนลวงชีพบรรลยลาญ ว่าพลาง
 ตรัสแกสมรมิ่ง เรียมรักยงคองเนตรเสมอสมาน พระพมพระคณ
 สุนยสนปราน จะขอลาญชีพตามไป เจ้าจงอยู่ภิญโญอย่ามีทุกข์
 เกษมสุขนिरาโรคาใช้ หรือจะคินคพราหมณ์ก็ตามใจ พะโกลลย
 เนตรวนิกา สั่งแล้วโตคโชนโชนลงน้ำ ละลอกช้ำชคสนสังขาร
 ฝ่ายพระเขาวรูปสุวรรณกัลยา เห็นกษัตริย์ภคคายบรรลยลาญ ทอด
 องค์ลพิลาปคุ้มฮาสัย ตั้งนางจะชาคใจวายสังขาร ร่างพราหมณ์
 ตามรักพระกุมาร เวรารานให้นิราสแรมลา จะคินไปใครเขาจะ
 เข้าชอย นางนขนอยประนมหัตถา ขอตายไปไคพมพระภคคาก แล้ว
 โทคลงคงคาสนชวัน ฝ่ายพลพานิชทั้งหลาย เห็นเจ้านายสนชัพ

อาสน์อยู่ ค้างปรักษาหารอกัน ไม่มีพรันพรังพร้อมจะยอมตาย ค้างโขน
 โขนลงกงกา เป็นเหยื่อหม่อมเจ้าทั้งหลาย บันดาอยู่ที่สำเภาเหล่า
 ไพร่นาย ชีพม้วยวางวายไม่เว้นคน เป็นเหตุฉนั้นเพราะรูปทอง
 กระตูกตายก่ายกองเกลื่อนกล่น บาปจะได้แก่ใครพระภูวคณ เชิญ
 เผลยขยบลให้แจ้งใจ แม้นพระแก้วไม่ได้ในปฤศนา พระเกศาจะแตก
 คักษย์ พระจึงตอขเวตาลทั้นโต ว่าบาปกรรมไซ้รู้ ได้แก่พราหมณ์นั้น
 ฝายองค์เวตาลกล่นหลด ผลุคพลตจากพระหัตถ์ผกผัน ขึ้นไปอยู่ยอด
 พนมวัน พระกุมารบริวารลิตติดตาม ลอยล้วยจับได้แล้วพามา อสุรา
 นอบนยเคารพตาม พาเข้ามาโยไม่แจ้งความ เร่งครันคร้ามขามตัว
 กลวบรรลย์ พระไม่วางหัตถ์แห่งเวตาลเลย ทำเชื่อนเฉยมิได้ตอข
 คคไซ้ อสุราล่อเล่านิยายไป ถึงพระทัยพงเรือขรธาณนาน

๒) ปางก่อนยังมีพระภิกษุ ยังไม่ลุดถึงธรรมภิเษกสถาน ขวช
 แต่หนุ่มค้มแก่ชรากาล เป็นสมภารเจ้าวตนิวาลัย นางชีหนึ่งเป็น
 อุปฐาก เมื่อวิบากยังเกิดเป็นไปได้ สมภารตรกนิกเเองแต่ในใจ
 จะใคร่ฉนบกบยขอนมรส สองวันสามวันแต่กล่นนอยาก จึงออกปาก
 ว่าจะใคร่ฉนปลาสค ตมข่าเครองพร้อมจะหอมรส ครันข่นข่นแล้ว
 หนึ่งคคท่วงที หลวงชีรูปอุปฐากสคยถอย ตวันชายข่ายคล้อยสรยศวิ
 ัจยกระไลลงมาจากกุฎ จะไปชอกบยขยทวยจงใจ เทยวท่องท่องตลาด
 แลดู เห็นแม่ค่านั่งอยู่เรียงไสว ล้วนแต่ค้ำปลาเป็นทั้งนั้นไป ลอขาย

ใจไม่อาจขอปลา แต่เวียนเวียนเคิรเคิรแล้วแลดู แล้วยืนอยู่ไม่ออก
 ปากว่า ฝ่ายนางนั่งร้านค้าปลา รื้อช้อนขึ้นจะทำวล จึงถามว่า
 ท่านจะขอปลาหรือ หลวงช้ออแสงรังแสงขณ ปลาเป็นไม้ช้อแล้ว
 แกล้วจรถล แม่ค้าวันเรียกว่าอย่าเพ้อจร จึงตีปลาขึ้นตายวายชนม์
 เป็นต้นขายใครไ้ก่อน เวรจะไว้แก่ใครนระภูธร พยากรณ์ให้แจ้ง
 ประทัษใจ ถ้าพระองค์คิดได้ ไม่บอกเหตุ พระเกศจะวิกตไม่ทนได้ จะ
 แดกพังเจ็ดภาคทำลายไป พระตอยว่ากรรมใดแก่สมภาร อสุรคนออก
 จากพระหัตถ์ ตรีษัตยยังยอดพฤษาสถาน พระเสด็จไ้แต่ตามเวตาล
 จีบไ้ ไม่นานก็พามา อสุรทูลถามพระภวเรศร์ พาประเวศแห่งใด
 จงบอกข้า พระไม่ตอบสอขสารอสรา ก็นิ่งพาเคิรคองไฟพร เวตาล
 ว่าข้าขอขมาโทษ จงปราโมทย์ฟังคำแถลงไข จะเล่าเรื่องถวายภูวไนย
 แต่ปางก่อนตั้งไ้ยินมา

๓) ยังมีนางกุมารสีคน จรถลตามกันด้วยหรรษา จะใครไ้
 สวามิที่ปรีชา พอมายพบชายหนึ่งหนุ่มสะคราญ แวะเข้านั่งสนทนากัน
 ชายนั้นถามถึงตำแหน่งบ้าน นางหนึ่งบอกพลันมีที่นาน ถิ่นสถาน
 ทศลาภขอแจ นางหนึ่งจึงว่าถ้าคิดไ้ จะบอกให้เคหาตำแหน่งแน่
 ข้าอยู่นไม้ชแซ เทียงแก่คนควนาง นางหนึ่งจึงแสงตงโดยนิยม ข้าอยู่
 บ้านปลุกผมอย่าแห่งขนาง นางหนึ่งบอกว่าข้าไม่พราง กลางเวอน
 เราจอมปราสาทมี พระองค์จึงแก่ปลุกศนา แนะตำแหน่งเคหานางทงส
 แม้นไม่บอกออกไ้ โดยคดี ให้พระเคิรภูมิทำลายวาย พระตอย

ว่าความงอกอ้วแปบ โดยแยบยงเยื้องคคัหมาย ช่งตลาตขอแจแก้
 อียาย ว่ารังสฤณรายริมเรือนนาง จอมประสาทนั้นมิตตากแห ย้าน
 ปลุกผมจงแกแ่งกระห่าง มีสักค้ำน้ำมันอยู่กลางทาง พระทศถเลือน
 หลุดวางออกทันใด เวตาลคินยังกลบ่พฤกษ์ คินงนภพงพรนหวนไหว
 พระอภัยสินตามมาด้วยดวงใจ ถึงโคลเคลลยมพระเมรุพรายพรณ จัย
 คิวเวตาลพามา อสุราร้องถามทความชน จัยขามาไยนระทรงธรรม
 จงบัญญัติออกความถามมี ถามท้าวเท่าใดไม่ตอบสาร พระวิยเคิร
 รางคานพนาสี จึงแถลงเล่าเรื่องโดยคคั ด้วยปรีชาชาญชำนาญครัน

๔) ปางก่อนยังมีสสหาย เปนเพื่อนชายซิคชชยอชฉฉาขยัน ลง
 เรือเร็วเที่ยวไกลไปด้วยกัน ถึงอารามหนึ่งนั้นชวนชาย จอตัวตึงหม้อ
 ก่อไฟกอง ด้วยแสงทองอรนเข้ามาจนสาย บังจอลวล้วนวาย ส่นาย
 เสพสุราเจรจากน ยงมจึงกวคคัวหนึ่ง วงตลงผ่านหน้ามาชมขมน ชาย
 หนึ่งลกแล่นไล่ตวัน เรียกเพื่อนกันช่วยจงเร็วไว ชายทั้งสามร้องห้ามว่า
 ออย่าคั ทนควหาหาควรไม่ สมภารท่านอยู่จงคไป เธอจะได้ททยองไม่
 มีเขา ขรวเจ้าวกเขยเมหน้ามาเห็น วิยากเขนอยากกินจึงกวคเล่า คคค
 วิตกว่าประสกออย่างกลัวเรา สมภารเจ้าอารามกร้องมา ชชชะเจ้าจงกวค
 ออกอวคโถม มันมีไล่ประโคมเขาจึงว่า คายเสี่ยเป้ล่าเป้ล่าไม่เข้ายา
 ส่นายได้ยินว่าคคตามคั จึงกวคกลัวทวคายคะกายวง ชนคันไม่ไค้กิง
 พฤกษาคคั โคคโชนโชนแล่นเข้ากุกู สมภารร้องกคองมมิงมาไย จะพน
 ภัยแล้วหรืออ้ายชาติชัว อ้ายสคณมนจะกลัวกุกูไหน ส่นายได้ยิน

กระหึ่มใจ จับไม้ไล่ชนบนกุฎี จึงกวตความกลัวตัวสั้น ผลุนโคตโลก
 ถลันตลขหนี วิ่งเข้าไปในคันทันที แอยกัมภีร์แฝงตัวช่วยกลัวภัย สีนาย
 นั้นเกรงสมภารอยู่ ไม่รู้ที่จะเข้าไปหาใคร ขอร้องว่าขอเจ้าเข้ามาใ
 หมายใจว่าจะพ้นแล้วกระมัง ถ้าแม่มิ่งมีตายก็มีไซ้ เองจะออก
 กระไรได้อ้ายไอหัง ประสกลักใจไม่รอรัง เขาไม้ค้อนเข้าประตัง
 จึงกวตตาย ความฉุนเขิญพระองค์จึงปรึกษา ใครเป็นเวรามากหมาย
 ทรงพินิจคิดได้ให้เร่งทนาย มีรียายให้พระชนม์บรรโลย สักยพจน์
 เวตาลยักษ์ถาม จะนึ่งความก็เห็นหาได้ไม่ จึงตอบว่าเวรานั้นไซ้ใคร
 คือสมภารท่านได้เป็นตัวกรรม เวตาลกลันหลุกจากหัตถ์ แล่นลัด
 หนีได้ ไม่ทันคำ ชนโชนห้อยอยู่ยอดพุดกษาประจำ คุจรำพรรณไว้
 แต่หลังมา ฝ่ายบรมจักรวาทธิรุทร ครั้นเวตาลเลือนหลุกจากหัตถา
 เสกกลับจับไก่อสร่า ก็เผ่นพาจากยอดพนมวัน อสรทลถามท้าว
 ไม่ตรัสตอบ จึงประกอบนิทานที่ชนชั้น ขอพระองค์สคยเรองแต่เยอง
 บรรพ์ นิยายอันมีมาแต่ก่อนไกล

๕) ยังมีกระตาศายคนหนึ่งทรพล แล่นล่ายากยากจนพันวิสัย
 ไม่มีบุตรภรรยาเอภาไล แต่อาหารก็มีใครจะพอกิน แต่เที่ยวขอทาน
 เลียงทอง อสร่าศรองวินัยเป็นนิกิล เลียงช้วนด้วยธรรม์ประนินทิน
 เวลาหนึ่งได้ ยินเขาร้องมา เป็นการกุศลไปฟังเทศน์ มีจิตต์เจตน์
 แล่นไสมนัสา ไต่คอกโกมทขยยา เข้าไปหาเศรษย์ผู้ด้วยดีใจ แลลง
 ความตามเรองอนุสนธิ คุณจนยากที่จะหาใครย วันนั้นจะไปฟังเทศน์

ไกล ไม่มีผ้าห่มหุ้มคลุมกายา กรายเท้าเข้าผ้าสักสองผืน ฟังเทศน์
 แล้วจึงจะคนมาส่งผ้า เศรษฐีฟังคติมีเมตตา เวทนานายน์เป็นพนักไป
 จึงเรียกขานมาหยิบผ้าทงค์ คลอสกให้คนแลวขนให้ ผ้าขาวยกทอง
 เราต้องใจ ราคาโคแปดตำลึงโดยประมาณ มาแล้วอย่าสั่งเลยนะเจ้า
 ผาคูณเราให้ท่านท่าน กระทาชายค้ำใจใครจะปาน ก็กรายลาวมาบ้าน
 คุ้มยนต์ อายน่านุ่งผ้าแต่งตัว มอดอกอกขวอนมศรี เกรโดย
 มรคาพนาล ยังมีโจรหารออยอยู่ในไพร เห็นชายนนถอยบญา ผ้านุ่งห่ม
 มาสุกใส ยิงขนครนครันสนั่นไป ชายนั้นมิไต่กลับมานักมานะ
 ในใจว่าตามกรรม กุระตังพงธรรมเทศนา ยกมอชนชพวงมาลา
 ขนผาคองชายเขาลมพลัน ลมกินสนชพวงมาลา โจรเปลืองเอาผ้า
 ชมขมน ไต่แล้วกวาจจรจัด ขณะนั้นพอพวกหนึ่งเตรีมา ทั้งหญิงชาย
 ฝนผายมาตามกัน จะไปฟังธรรมเทศนา เห็นศพกระทาชายววยชวา
 ฎีว่าโจรร้ายมันราว พวกนั้นพากันไต่ลคลาต ถึงจังหวัดอาวาส
 พระชินศรี ก็เข้าไปอภวันทอญชล ฟงธรรมพระมนัพรอุมกัน พระองค์
 ปรกษาโดยนสนธิ เป็นต้นผลกรรมเกิดมหันต์ ถ้าคิดไต่ไม่แถลง
 แจงโทษทัณฑ์ พระเคียรนนจงแตกทำลายววย นฤเบศรพงเหตุจึง
 ศคสน โดยระบิลชอกแก่กิงขาหาย บรุษนนถกรรมกจำตาย
 พระหัตถ์กลายเวตาลก็หลคมา พระอภยสินทรงศกกาฤทธิ ก็ตาม
 คิคเวตาลยักษา ฌวยฉบจับตัวอสุรา รียบพามาโดยพนมใน องค์
 อสุรเรองฤทธิพรทูลถาม พระนิงความไม่บอภกขยลไฉน จะพาขามา
 ทำประการใด ทูลถามท้าวไม่นำพา

๖) ข้าบาทขอทูลนิทานถวาย บรรยายตามเรื่องไม้มูสา ปาง
 ก่อนยังมีพานิชา เล่นเกตุรามาตามทะเลวน สีชายเขียวชาญวิชา
 เกษ หลังเวทอขรูส์ภผล ผู้หนึ่งนั้นแนในฤกษ์ขณ ผู้หนึ่งมีมนต์
 ชุบชำนานูชาญ ไครม้วยช่วยชชชชช ให้เป็นคินคงชีพสังขาร
 ผู้หนึ่งประกานาวีชาการ หนึ่งชำนานูชนแนคนองไว เล่นเกตุรา
 มากกลางทะเลหลวง ให้ทอคถ่วงสมอลงทน้ำไหล ชายรั้ตฤกษ์ก็
 แจ็งใจ จึงไซขอความแก่เพื่อนกัน สักครู่หนึ่งสักณาพระยาครุฑ
 จะกายของคิงคินชผายผัน บินมาตรงเราให้สำคัญ โดยสัตย์ธรรม
 เทียงแท้เราทำนาย ปางนั้นยังมีครุฑราช เฝ่นผงาดผาดผยองมาโดย
 หมาย ประคองคายนางงามอร่ามพราย ผันผายว่ายฟ้าพโยมขน
 ครุฑพานางถึงกิ่งสาคร นายแม่นคินครมุงเวहन ธนุสิ้นครันคร้าม
 ทิมมีพน ครุฑวางนฤมลดลงมา นางตกถึงพนทะเลไหล ประคักน้ำ
 บรรลัยสังขาร์ ผายชายชาญคำพระคงคา ก็ลงน้ำคล้ำหาทั่วไป พอ
 พยศพองคัสมรชช สำนานูรณินติจะมีไหน ชุ่มประทักษิณอกอิมใจ ชน
 ไปถึงสำเภافلัน วางอนงคิงพิจารณา เห็นนางววยชวาฮาสนู
 ผายชายชาญชชชชช ยังคมคิลอ่านเวทวิทยา เข้าลงคององคองคินาฏ
 คินชวาตมโถมเค็ดเค็ดเสธา ค่างวิวาทชิงนางกลางนาวา ไม่มีผู้
 พิพากษาให้เป็นธรรม ขอพระองค์ทรงพิจารณา ปรึกษาเป็นกลางอย่า
 เชกสรรค จะควรใครได้ประคองสตาจันทร์ จงบรรยายให้แจงกิจจา
 คิคมิออกถึงไม่บอกก็ตามใจ ถ้าคิดได้ ไม่แก่ปฤคณา เคียรพระองค์

จึงทำลายวายุชวา พระขนิษฐาตบถ้อยคตอิน ชอบผลตเวรกันคนราตรี
 คว้าต่างมีจิตศรัทธาหมายสวาทมั่น แต่ผู้ประกาศคางคานัน ประคองขวัญ
 นุชนองสองเวลา คว้าได้สัมผัสแต่ในน้ำ โดยกรรมแท้เพียงอย่างกิงชา
 เวกาลลนหลุกหนีมา อยู่ยอกพฤกษาทังก่อนกาล เสด็จกลับจับตัวมาได้
 อสุราอ่อนไหวเฉลยสาร พระมิได้ไชรสพจมาน เวกาลลวงเล่า
 นิทานพลัน

๗) ปางก่อนยังมีชายฉลาค ปราณจะใคร่ชมพนาสิทธิ์ จึง
 ชวนชายสนิทเป็นมิตรกัน จรรวลเที่ยวเล่นอริยวา พร้อมใจกันไปชุก
 ของ ปรงคองไม่มีอุเบกษา จงใจไต่ซุกพระสุธา พอพบทรัพย์สุวรรณ
 เข้าพร้อมกัน สองโลกเจตนาจะชิงทรัพย์ ต่างจะนัยเอาให้มากด้วย
 หมายมั่น มาหาพระองค์ให้ทรงบัน แต่จะให้เท่ากันไม่เต็มใจ ถ้าคิด
 ได้ไม่ตรัสพิพากษา อันชิวาพระจะคงอย่าสงสัย เคียรจะแตกเจ็ดภาค
 บรรลี่ยไป พระจึงไต่ตามคตมา ผู้หนึ่งไต่ชวนผู้หนึ่งไป ครั้นได้พร้อม
 กันจะฉิฉา ชอบให้ผู้ชวนฉลาคลา สองส่วนสุวรรณนัยทวี องค์
 อสุรเวกาลก็หลุกลน กลับคืนไปอยู่เกษมศรี พระจับได้ไม่วางอสุริ
 แล้วบรรยายคล้ายคลอนนิทานพลัน

๘) ยังมีสองชายชาญการกระสุน ครันอรุณรุ่งแสงสุริย์ฉิน
 เคียรทางประตงหน้ามาพร้อมกัน ตามอริยสองข้างมรคา เคียรพลา
 แลคหม่วีหค ตกใครมิไต่เกินหน้า เห็นนกพร้อมกันทั้งสองรา สอง
 งามออกกระสุนแล้วยิงไป กระสุนสองตองนกตัวเดียวกัน พร้อมกัน

โดยสัจย์ไม่สงสัย หนึ่งหมายดวงใจก็ถูกใจ หนึ่งหมายคืนได้ก็ยั้งคืน
 ฌวณกนนั้นไต่ก็พร้อมกัน จรรวัดมาหาผู้ศักดิ์สิทธิ์ ต่างแย่งแข่งชนยืนยง
 นกให้เท่ากันก็ฉันทา พระองค์ทรงวินิจฉัย โปรคให้เห็นควรอย่างงังชา
 ขรรหารว่าผู้ยิ่งถูกวิญญา ไต่แย่งมาสองส่วนจึงควรการ ที่ถูกขานาหัก
 ยิงไปไต่ ถ้าถูกใจสิ้นชีพสังขาร ฝ่ายองค์อสูรเวตาล หลุดทยานผยของ
 ยอกพนมพลัน พระอภัยสินลินลาคนมาจับ ไม่กระหัยให้คืนผินผิน
 อสุราแกลงเล่าคดีบรรพ ให้ทรงธรรมเล่าวินิตยาการ

๘) ปางก่อนยังมีพรานไพร ชำนาญในเนินแนวพนัสสถาน
 คึกครนรมหนองชลธาร แล้วยกคนมาบ้านสบายใจ ฝ่ายสกุณบิน
 มาราร่อน ผ่อนลงกินน้ำก็เย็นใส ตึกตึกอึ้งคล้องข่วงพรานไพร
 จะโคตคืนเท่าใดไม่หลุดลา พอชายหนึ่งออกไปเที่ยวเล่น ทอดตา
 แลเห็นขกษา ก็ฉวยฉวยจับพศมรณา เวรานั้นจะแน้อยู่แก่ใคร แม้น
 พระองค์คิดไต่ไม่ตรัสบอก พระเคียรจะแตกออกไม่ทันได้ พระกุมาร
 พังสารทรายพระทัย จึงตรัสไขข้อคดีโดยธรรม อันพรานเก่าเจ้าครน
 นั้นตนขาย แต่ชายหยายฆ่าหนักให้อาสน์ญ เพราะพรานมองคหาประการ
 อัน ขายนั้นมากมายกว่านายพราน ยกยหลุดลนออกจากหัตถ์ พระ
 ตระยัคเก่าตามถึงสถาน จับไต่ไม่วางเวตาล ก็ลวงล่อเล่านิทานลึบไป

๓๐) ปางก่อนยังมีอรรคา เลื่อยมาตามวิถีทางไศล พบกบตัวหนึ่ง
 เต้นมาแต่ไกล งไล่เลียวลคกกระทัดทัน มนทกตกใจร้องสั่งเสียง
 สำเนียงควยทวะธาสน์ญ สวรรพษยงรทพลवल ขณะนนพอชายหนึ่งเคียว

มา มีจิตตคึกการุญภาพ ถอดทาบโลกแล่นเข้าเช่นฆ่า ฟาดฟันงูนั้น
 มรณา กบรอดชีวาไม่บรรลัย ดังนั้นจะมีบาปหรือไคยบุญ จงการุญตรีส
 แจ้งแกลงไซ้ พระศอบสารโดยวิถารปริชาโว มาณพนันมีใจเมตตา
 ช่วยชีวิตกบไว้มิให้ตาย กระทาศายไคยบุญนักหนา ซึ่งฟาดฟันงูนั้น
 มรณา อันเวรจะร่ากักรันครัน อสุภกัศยของจากพระหัตถ์ องค์กษัตริย์
 คิตตามชมิชมนิ ถึงสถานกัลป์พฤษ์โดยบรรพ์ จัยได้ รัชจรลพามา

๑๑) เวตาลทูลแกลงนิทานท้าว นิยายกล่าวแต่โบราณสืบมาว่า
 ยังมีใครหนึ่งเรียนวิชา แกล้วกล้าเหิมมหาญชำนานญไฟ รัมณฑ์
 จังงักำบังตา ชาวบ้านนอกออกกระฮาไม่สู้ได้ ครันภรรยาสิ้นชีวา
 บรรลัย ก็ออกไปอยู่ป่าพนาคอน เข้าอาศัยในถ้ำข้างคิรี สองคนกับ
 บุตรศรีสมร ถึงเวลาจะเที่ยวตหายคอน ประนมกรร่ายเวทผลทวาร
 ละให้อยู่คหาธิดาเคียว แต่ตัวเที่ยวเตร่ไปในไพรสาณท์ แต่ฉนเอง
 นิกาลนาน จนอายุพาลรุ่นสาววิสัยวรรณ ป่างนั้นมีราชกุมารหนึ่ง พง
 จำเวญรุ่นโถมเคิดฉน แจ้งข่าวเขาวเรศอยู่อริญ รุ่งขวนขันหฤทัย
 ไม่สยาย จึงไซ้ให้ยายเถาผู้หนึ่งฉลาต ไปพตจวนชนาฏให้สมหมาย
 หญิงชรามาดงจึงบรรยาย แม่ดวงสายสมรมังวมลมาลย์ มาอยู่เคียว
 เปลียวใจในคหา ยิตาเคียวไปสู่ไพรสาณท์ ถ้าแม้นมีเหตุเภทพาล
 บรรลัยลาญในตงพงพี ทวาราบิตากบิตมิต ด้วยเวทวิทยามนต์
 พระฤาษี ไครจะมาแก็โคฉนไม่มี เห็นชวเจ้าจะม้วยไปควยกัน แม่จง

เรียบมนตราวิชาไว้ แม่นไต่แล้วเมื่ออย่าพึงพรัน พ่อย้ายชายแสงสุริยัน
 ไจรนั้นกลับมาเบิกทวาร ยายช้อนตัวอยู่ในคูลา ไจรมาโลมลูกสงสาร
 เทียวป่าเห็นอ้อมมากนอนนาน ยายคลานจากถ้ำออกไป ฝ่ายโจรตื่นนอน
 แล้วล้างหน้า ลุกคอกเข้าปลามาให้ ถีนอยู่ถวายเป็นสบายใจ วิชาวอนไหว
 จะเรียบมนต์ วิชาบอกวิชาแก่ทวาร ทั้งมนต์ผูกโยยานไม่ชันสน
 ครั้นจวนเวลาจักรทล อ่านมนต์ผูกประตูเข้าสู่ไพร ฝ่ายยายเชิญองค์
 กุมารมา แอบพุ่มพุกกษาใบไสว จึงร้องเรียกเขาเขาเข้าไป พอ
 นางไต่สัดขออกกรับพลัน ยายถึงที่สำนักชกพศจา แล้วลวงลิลลา
 ผายผัน บอกกุมารให้สวนเข้าไปทัน กิลกละยวเกยวพันเป็นไมตรี
 สองรุ่นสองเริ่มจำเวียงงาม สองทราวมภิมยสมศรี สองราว่มรสฤติ
 สองศรีมีความสุขสนุกใจ แต่ลอบลักสมสู่เป็นชู้กัน จนอนงค์ทรงครรภ
 เคียบใหญ่ วิชาคุณไม่รู้กลใน จึงโลมได้ล่อถามวิชา โยแม่มาทำทจริต
 ไครชคชมสมเสนาหา บอกความแต่ตามสัจจา พ่อไม่ว่าให้ชำระกำใจ
 นางผู้บุตรทำกรวโกรธ ยกโทษโทษามาเลือกไล่ ข้ามครรภนิก
 เพราะไคร ช่างไล่ไคลี่ยอกยอื่นเจรจา วิชาฟังตั้งเพลิงผลาญเผา
 โฉนเจ้าจงแสงรังแกล้งมารษา ไล่โทษให้พ่อย้ายชายหน้าตา อนิจจา
 กจะอยู่ไปไยมี จะช้อนชนคั้นไปตายเสียดีกว่า แล้วลิลลาละลูกสาวศรี
 ร้องไห้เตอรคินพนาดี มาถึงที่ท่าชลาไสย ปางนั้นยังมีมานพ เจนขบ
 ศาสตร์เวทวิชาไสย เคยพาภรรยาออกชมไพร อมไปด้วยฤทธิมนตรา
 ฝ่ายมิ่งเมียรักสมคชู้ ลอบลักสมสู่เสนาหา นางจำมนต์ไต่ด้วยปรีชา

เสกข้อมพาไปแกมกล ชายผิวไม่รู้แยกคาย ก็ผันผายพาเที่ยว
 ไพโรสถ์ ถึงท่าท่งสาชล ก็กายมิ่งนฤมลเมียวางไว้ แต่ตัวไป
 ชำระกายา ยังมหาบุณินท์น้ำใส นางกายชู้ออกชมภิรมย์ใจ มิให้
 ผัวรักกลมารยา ไฉนนั้นค้อมตรีตระหนัก เห็นหญิงรักชู้ร่วมเสนาหา
 สตรีชู้ร่วมคกามา ไม่คิดว่าเวรจะติดตัวไป สวามีเป็นทีสนิทพักตร์
 ความรักหนักหน่วงห้วงใหญ่ ถนอมชมอมพามาเที่ยวไพร ยังใส่ไคล
 ช้อนกลพรางชาย อมชู้มาชมถึงกลางป่า เหมือนลูกยากทำระส่ำ
 ระส่าย ไม่ควรภู่จะลู่ชุกชนต่าย จะจับระบายแยกคายให้แจ้งใจ เห็น
 ลูกภู่จะช้อนชู้ไว้เชยชม เหมือนนธรมณลูกคิดหาผิดไม่ มันสุดแสน
 มารยาพิราโน แสร้งใส่ไคลให้พอไค้อยอายุ นิ่งนถกรักตรองความอยู่
 มองดูสองสมสัคคหมาย นางเชยชมชู้ชู้ชาย สำเร็จร้ายเวทอมชู้ไป
 ลู่ธาร อายน้ำชำระมลทิน ทาแข่งแรงกลิ่นหอมหวาน ผัวพาภรรยา
 มาจากธาร ก็โอบอานอากอมเมียวไป เทยวเล่นตามเหล่าลำเนาพนม
 เชื้อนชมล่อชู้เชิงไคล ไฉนนั้นเห็นมากก็ใจ จึงปราโสดตามทัก
 กระทาชาย สองนั่งตั้งสนทนากัน ก็ผูกรักสมัคมนั้นเป็นมิตรสหาย
 ไฉนนั้นยังไม่กล่าวให้ระคาย ก็นำนายมานพคำเนิรมา ครนถึงถาวร
 ที่อาศรัย จึงชวนเกลอเข้าไปในคุหา จึงสั่งลูกน้อยนงคัพงา ให้
 ตกแต่งโภชนาสารพรพรรณ จึงจัดแจงแย่งออกหูกสำรับ ทั้งแกลมกขยงจ
 ทกสิ่งสรรพ บุตรีโตตอบบิดาพลัน สหายนั้นคนเดียวคอกเอกา จะให้ทำ
 สำรับถึงหูกแห่ง ลูกแคลงอยู่ไม่สิ้นทักงา พ่อจึงตอบว่าให้แต่งโภชนา

เสร็จแล้วบิดาจะให้ดู เสร็จแล้วรับยกมาตั้งเรียงราย ฝ่ายโจรจึงว่า
 เกลต้ออย่าอวดดี ภายเมื่อยออกมาอย่าอวด เราผู้แน่ตระหนักประจักษ์ใจ
 กระทำช้ายคิดอาชญาแต่เจนนิจิตต์ อิดเออนอยู่ไม่มีใครจะคายได้ แต่เดอนเต็ม
 สองซ้ากระหน่ำไป ก็ให้ภรรยาออกมา นางจากปากแล้วนั่งไหว้ โจร
 จึงปราศโทษนิยงูา แมร์กชั้นไหนไม่นำพา จะบริโภคนานนั้นอย่างไร
 เมื่อมาสองพี่น้องจะให้คิด เจ้ากำหนดคนเห็นคิดไหน อย่าอวดดีคายตัว
 ออกเร็วไว เราผู้ใส่สิ้นแล้วอย่าพรางกัน นางสทย์โดยขบถหม่นหมอง
 พกตร แสร้งเยองยักแยมคายคมสัน ผัวสมัครกษาไม่อาธรรม เพียงนั้น
 ฝันมิให้ระคายอาย โจรสนองเสนอดอขบองค่นางู ไม่ประมาณให้ซ้ำ
 สล้าสลาย ใช้ว่าเห็นผัวรักแกล้งทักทาย เราเป็นชายสามารถ
 ฉลาดครัน เชิญสมรมแม่อย่าพักทำหนักหน่วง จะหวังผู้ไว้ใใไหนนั้น
 จะโตชวนกินเล่นเห็นยงวัน แต่ขย้นอยู่ไม่มีใครจะคายมา นางฟังดังเพลิง
 ดกิงผลาญ มีอาจทานทนถอยที่อิจฉา ก็แข็งขันคายผู้ช้ายมา โจร
 เรียกเร่งบุตร อย่าช้าจงเชิญผู้ช้าย มาสบายบริโภคนานเกษมตรี นางไม่
 หาวญทานทักชควาที เชิญกุมารสามี่มาคยพลัน จึงประนอนน้อมนขบิคา
 พร้อมกินเข้าปลาเกษมสันต์ ครันกินไอชโภชนานั่งพร้อมกัน โจร
 จึงผ่นหน้าไปพาที เกลต้อรักเมื่อยเกลต้อสตรัก เขาท่วนหักหาญหน้าย
 เสน่หั้น ลุกเราเรารักร่วมชีวิ ไม่ควรททำเราให้เจ็บใจ เสียแรงรัก
 เขาไม่รักสุจริต จะเคว่าครองชีวิตไปไหน เกลต้อรักเมื่อยอยู่ก็เลี้ยงไป
 อันตัวเราไม่รักชวัน ว่าแล้วเหลียวหน้ามาสั่งบุตร แม่สายสุคสวาท

พ่ออย่าโคกคล้าย จงอยู่ครองถนอมน้ำใจกัน พ่อจะปล้นล่่วงชีพบรรลัย
 ลา โจรจึงขยเซอกผูกคอตมัน ผูกพันกิ่งไม้ไว้แน่นหนา โลกลอยห้อย
 โหนโหนลงมา อิศาวิ่งเข้ามากลายบาทมูล รำไพโรให้รักยิตรงค์ พ่อมา
 ปลงชีวิตด้วยสูญ หนีลูกบรรลัยไม่ถูกล เพราะพลทุกขด้วยลูกไม่จริง
 ใจ โอ้พระบิดเรศล่่วงล้วยแล้ว ลูกแก้วจะอยู่ไปไหน แล้วกราบาทพระ
 กุมารพลากรำไร ขอลายบรรลัยช้วน แม้นพระองค์จะคนเข้าบุรี เชิญ
 จวลเกิดไม่เคยคณท์ ซาติหน้าจใจให้พบกัน พลาทงเถาว์ลมาไวไว
 ผูกคอโลกโหนโหนลง ปลดปลงชีพม้วยตักมัย พระกุมารสดแสน
 อาลัย สอนให้รักแก้วกุมาร จะหาไหนใดเหมือนพระนุชน้อง สิ่งใด
 มิให้หมองใจพี่ จึงผูกคอเสียสนชิว ตายตามนารัฐภรรยา ฝ่าย
 กระทาชายนั้นนั่งดู เห็นทั้งสามลุ่มม้วยสังขาร หวลจิตตคคคเคนขนมมา
 จึงว่าเจ้าชอยชะตาชาย พรกเจ้าเท่าเทียมชวิต หรือมากคคคชอย
 เล่นชู้หลาย จงบารงกนเกิดให้เพริศพราย กบด้วยชายชู้ชอยอธยา
 ว่าแล้วโลกโหนชนตั้นไม้ เซอกผูกคอไซวกัยพฤกษา โคกลงปลง
 ชีพชวา ภรรยาเราร้อนระทวยทรง วิ่งเขากอดผวิโรว่า พ่อฟังคำ
 นำเมียมาบาระหง สิ่งใดมิให้หมองลขององค์ น้องไม่ตรงต่อพ่อจึง
 บรรลัย ครอบพลางนางนถกรกครอง จะชนช้อยู่ครองพิสมัย เขาจะ
 รักเราสักเท่าไร อยู่โยให้ทนเวทนนาน จึงสั่งชายชู้ว่าจะลาแล้ว จง
 ผ่องแผ้วพลสขเกษมสานต์ สิ่งใดว่าให้เคองคตการ ขอประทาน
 โทษามากย จึงชนตั้นไม้ผูกคอแล้วโลกโหน โหนลงมอคม้วยตักมัย

ชายชู้ยู่เคียงเปลี่ยวใจ โอ้อาลัยครองชีพไปโยมี ยนชนพฤกษา
 แล้วผูกคอ ไม่ร้องรอนลงในม้วยเป็นผี ขอพระองค์ผู้ทรงอภินิหาร พุภาพษา
 ไทษทเทียงธรรม์ สูญสิ้นช้วนทั้งหกคน คันกรรมนั้นใครเป็นมหันต์
 พระคิติกได้ ไม่แสดงคคือน พระเคียรนั้งงแตกทำลายวาย พระตอบว่า
 เวรไคแก่ยายเถา ชงลวงเยาว์พเรศสมรหมาย ภายหลังทั้งหก
 จิงอันตราย บายไคแก่ยายผู้ชกพา เวตาลก็ล้วยหลุดเลือน เคลื่อนจาก
 พระหัตถ์ไปพฤกษา พระวิภลยคินจยอสุรา เส่ตจมาในพนมพนาคอง
 ๓๒) ท่านขนิม่น่านทานถวาย บรรยายเรื่องมมาแต่ก่อน มี
 สัตว์เคียวาพนาจร สองสมรแม่ลูกมาตามกัน ถึงทตบายลหนงพง
 พลก ลูกสอกขนหน้าผายผน พนทโคสนมาเคลื่อนจรรจรลี ขณะนั้น
 พ่อลูกเคียวมา ร่วมทางเห็นรอยขทบาท โดยฉลาดเล่หัดไคคักษา
 เปนหมอตร์แน่ในวิญญา จึงผนหน้ามายอกแก่ลูกชาย อันรอยขทจร
 ทั้งสองน เทียงแท้สัตว์แม่นหมาย วิบตามเดิตจะไคโดยง่ายตาย พ่อ
 ธิปรายโดยกิสัญญา เองเคียวหลังจงเสพลสัตว์หลัง พ่อจะส่งวาสนาง
 ที่เคียวหน้า ว่าแล้ววิบเคียวตามมา ก็ไคร่วมเสนหาทั้งสองชาย ฝ่ายพ่อ
 ไคลูกลูกไคแม่ โดยกระแสสำคัญทมนหมาย แม้นจะเรียกกันตาม
 บรรยาย ก็กลายกลขวสยเพศประเพณิ ลูกจะเรียกพ่อเอ่ยลกเขยก
 พิเควาระที่คัวจะนำยคัส พ่อจะเรียกลูกว่าพ่อตาคิ ถ้าแม้นมีลูกเคียว
 ค้อมมา ขตรนจะเรียกกันประการใด ใครเป็นผู้ใหญ่ให้เร่งว่า แม้น
 พระองค์คคิไคคัวยปรีชา ไม่บอกข่าขอให้เคียวทำลายไป

๐ พระกุมารพวงสนองกัศรองตรก นงนภกลงนลงายจะท่ายไฉน
 แต่ขัญหาแกมาแต่หลังไซร์ ก็สอคค้องค้องในประเพณี แสดงโดย
 คคัธรรวมทกขทบาท ก็ไม่คลาดเคลื่อนคลาจากที่ แต่เวคาลเล็อนไป
 หลายที่ ปฤศนาขอนพวพน จะแกไปกทไเหนจะถูกล้วน พระนภสรवल
 นิยายนขบชน พระนิงไปมิได้จันวรรจ ธิขจรลโดยพนมพนาไลย องค
 อสรเวคาลกัทลถาม พระนิงความมิได้ขอกยบลไฉน จีบขามาประสงค
 สิงโต มิเชอจิตตชาจะให้ความสัจจิง แม้นชาคคิแยะขลกลล่อ แต่พอ
 จะหนีเหมือนครั้งหลัง ขอให้คกนรกาลนานจิง ใคทกขทเวษคังแต่
 หมนบ พระทรงพงเวคาลสาขาลสคย จิงบอกว่พรหมทตฤาษี ใเรา
 มาพาท่านจวลี จะประกอยพิธิของซีไพร แต่เราไม่แจงวิญญา ว่าค้าร
 นั้นจะทำเป็นไฉน เวคาลพงแถลงกัแจงใจ จิงทลไซขอความตามสัจจา
 พรหมทตฤาษีนโกหก จะยกตัวเป็นขรมนาถา ไปได้ค้ารขีพระอิศรา
 แต่กุ่มภกัจมาคังพิธิ เกิดสระมุจลินท์โดยก้าหนด กัขทขทิมรกฏวม
 สระคัว ทั้งฤตสองตววกเกิดมึ ยตนยงชาตพระค้ารว แม้นมันได้ชา
 ไปอาศรม เอนำพรหมให้กระค้างคังแผ่นผา แล้วจะลวงให้พระองค
 สรงอาว ในสระมหามจลินท์ พระกายจะกระค้างคังเหล็กกราด
 คัวขอ้านาจอนทขทมกระแสดลันธ แล้วจิงจะขีบให้ฤตกน จะคกน้ามณ
 จินคามา ช้ารระรคให้ชาเรองกาลงฤทธ จะพวผ่านทกทค้ในแถล่งหล้า
 แม้นพระองคไปถิงพระลิตกา จะให้สรงอาวอย่าตามใจ ถ้าจะให้หม
 กรวบกราน ขอประทานอย่าประนมขังคมไหว จิงว่ากล้าวลวงล่อค้อไป
 ให้พรหมทค้ันนี้ไหวเป็นอย่างมา แม้นมันกมเคียรลงเมือใด จิงอย่าไว้

ชิวังสังขาร ฟันฟอนให้เป็นท่อนมรณา โยนให้มหาภูตทันใด แล้ว
 พระองค์จึงเอานทีสระซ้าย ชำระกายชาน้อยให้ผ่องใส ข้าจะพาทำ
 ฌยของล่องฟ้าไป ด้วยกำลังฤทธิไกรเข้าเกิดมี ภูวไนยจะได้เป็นจักรพรรดิ
 ตามตรีศพระอิศรังสี พระกุมารพงสารกียนต์ รัชค้ำอสูรแล้วพามา
 ลุดงศาลาอาศรมยท พระนักรพรตพรหมทัตกัหรรษา จัดแจงแต่งองค์
 ทรงคทา ทังพระขรรค์นมาไว้เคียงองค์ ทมายนันจะพนอภยสิน ให้สิ้น
 ชีวิตด้วยจิตต์ประสงค์ ส่วนสมเด็จอิศเรศวรวางศ์ พระจำนนงนิกไม่
 นอนใจ ครั้นถึงจึงส่งเวตาลยักษ พรหมทัตตรีศทัตปราชไส รัชควเวตาล
 พาไป ชุบในอินทย์ทม์ชลธาร อสูรากลั่นสดฤทธิ สดกคคทจะรอต้อตัน
 แขงกระค่างคังเหล็กกราดกราน เวตาลนงนคคณงใน ขอองคอิศรา
 วราเคช ไปรคเกศอย่าให้ท้าวเธอหลงไหล จึงห่มหั้นพรหมทัตให้
 บรรลัย ขออย่าให้มีภยพามา ครั้นจะทัตทลองค์พระทรงฤทธิ จนจิตต์
 เจ็บอกสหัสสา ออกโอยจูมิได้ตั้งจินดา แค่เพ่งคูนัยนาภูวไนย พรหมทัต
 ตรีศเชอเชอญเสด็จ การเสร์จสุจริตผ่องใส พระเสโทชมทรายพระกายเีย
 เชิญไปสรงสระชำระองค์ พระเฉลยว่าไม่เคยคอกฤณี จะอาบในวาริ
 สระสรง เคยสนมพลอยงเชิญลง ในชั้นสาครทรงสำราญ พรหมทัต
 พงอรรถตรีศสนอง แม้นไม่ปองจะลงสรงสนาน เชิญมาสั่งสนทนากการ
 จึงค้อยคนสถานสถาวร พระพงศกษตรีษระมิตระวังองค์ ไม่ล้มหลง
 ค้ำอสูรสั่งสอน เวตาลนงนคคณงนอน เกรงกริ่งภจรจะไว้ใจ ฤาษี
 พรหมทัตทจริต คิดจะฆ่ากุมารให้ตักษัย จึงกล่าววาจาว่าไป โฉน
 ไม่มีสการเรามุนี TU DC ถึงเป็นจักรพรรดิภษัตรา 08/07/2564 ก็สมควรวันทาฤาษี

พระกุมารชานตอชวาทิ พระทาสย์ยามิฉันทา ยังไม่เคยประนม
 บังคมใคร แต่น้อยคุ่มไวยชันสา จะประนมคมคัลวันทนา ทวีช้ำ
 ไม่ชำนินชำนานูใจ จงปราณีทำเช่นให้เห็นก่อน จึงจะผ่อนตามอย่าง
 ทำนองไหว้ พรหมทตคคิคลสำคัญว่าจริงใจ จะใคร่สั่งทาญผลาญช้วน
 จึงน้อมเคียรกราบกับบังคมลง กุมารทรงฟาดด้วยพระแสงขรรค์ คอ
 ขาตกระเด็นตนแตกยับ จึงยื่นรอนเป็นท่อนแล้วโยนมา ให้ภักตสองภักษา
 แล้วสูญหาย พระผันผายมายังยักษา ไปชวยชลชอมณจินคา อสุรา
 สำราญกมลมี กลัยมฤตพิศกิตาเดช ด้วยพระเวทอิศราเรืองศรี เชิญ
 เสด็จทรงหลังสกุณี ผ่านสัตว์ปด้วยฤทธา อันเครื่องสำหรับจักรพรรดิ
 โดยสั่งกตอยู่ยอดกฤษา บ้างเกิดแทบผิงคองคา เป็นต้นว่าพระขรรค์
 ชาญไชย ศรแก้วจักรกรรคคทาธร ตริศุสฤทธิรอนเกษมเท ช้างแก้ว
 มงคลคชไกร นางแก้วโฉมวิสัยลออองงาม พาชิมณประเสริฐเลิศ
 เกิดตระกูลสินธพชาญสนาม มาประนอมถนอมบาทพระทรงนาม ก็เรื่อง
 รามฤทธิเคชมหิมา โดยกำหนดพระพรอิศเรศร์ เป็นจักรพรรดิพงศเพศ
 มหา องค์เวทาลราชอสุรา บังคมลาบาทเของธล้องค ขอพระเกษเรือง
 เณรงคทรงฤทธิ จะคิดใคให้เสริฐสมประสงค์ จะขอลาอิศเรศร์วราพงศ
 แต่เข้ามาอยู่คงก็ชำนาน พระตรัสว่าเราเมตตาสจริต สักคิจะชคเชอ
 บรรหาร ตรัสแล้วโอษฐ์มของคเวทาล ขวางชนคคณานตด้วยศกิตา
 ก็บรรลยไปเป็นเทพบุตร โอนมกฤษสรเสริญด้วยหรรษา เสด็จทรง
 ช้างแก้วฤทธิรรา เหาะมาโดยทางที่มมพน พระองค์ทรงเครื่อง

จักรพรรดิ แจ่มจรัสรุ่งเรืองพระเวหน ทรงศรัทธาธาตุนฤทธิรณ พระขรรค์
 จักรแก้วมลลอลาภา อินนางแก้วนนเนาพิมานทิพย์ ดอยดิบโดยเล่ห์
 ค้วยหรรษา ถึงปรากฏมรกตมูรนา อสุภากุมภกาจนอนใน พระประหาร
 ค้วยจักรมณรัตน ครอบคณัฐพิศกษย์ สู่สวรรคตชนพาสราโดย ไต่
 เช่นเทพไทอันเพริศพราย องค์พระจักราวราเทศ คัยเทวษสของอสูร
 ให้สูญหาย เล่ห์เข้านครสขสขาย ถึงถวายเป็นคัมพระมารดา แล้วแล้ว
 ความให้สองพระพวง กษัตริย์ทั้งหกหายททกขา พระครุขยครอง
 ใอศรัยส์วรรษา เกษมสุขไพโรฟ้าประชาธิ พระภริมย์สมรสค้วยนางแก้ว
 ฝั่งแผ้วภริมย์เกษมศรี แล่นสนมก้านลัญชวลี หมั่นมนตร์เตรียม
 เผ่าทุกเวลา ค่างประเทศเกรงเคสรระบอยศ ขจรหมดทั่วทุกทิศ
 มาอ่อนน้อมโอนคิโรคนวันทนา เป็นเมืองชนพระยาจักรพรรดิ ทรง
 ปรีกษาราชกิจธานี โดยคคิยคิธรรมบัญญัติ ค่างทรงทศพิศ
 ทั้งสิบทิศ พระปราบปรามกำหัดคัสกร สามพระชนนีมารดา งามล้ำ
 สันสุญไปก่อน พระเชษฐาชีวกาม้วยมรณ ยังถาวรอยู่แต่จักรพิศรา
 พระครองภพถวนพนขแล้ว กษนางแก้วกม้วยสังขาร สันหมดมาแก้ว
 ศเสนทรา คัยสุญชีวล่วงไป ตามกุศลผลกรรมไต่ทำมา สิ้นตำรา
 เรื่องโบราณเฉลยไซ ชำไซ่ปราชนญ์อาจแต่งแต่โดยใจ ขออภัยผิดเพี้ยน
 ษย้านทา ยังเขาวคิคปรีกษชูประคัยคำ ไม่จ่านาญการจาทคคึกษา
 ไม่เสนาะเพราะพรังในอักษรา เมตตาคชวยแต่มีแต่งต่ออเถคเอย

จบบริบูรณ์